

GRUPA KAPITAŁOWA PRZEDSIĘBIORSTWO HANDLU ZAGRANICZNEGO „BALTONA” S.A.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE

ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2016 ROKU

W TYSIĄCACH ZŁOTYCH

Warszawa, 29 kwietnia 2017 roku

Grupa Kapitałowa Przedsiębiorstwo Handlu Zagranicznego „Baltona” S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2016 roku

Spis treści

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej	4
Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów	6
Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych	8
Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	9
Dodatkowe objaśnienia do skonsolidowanego sprawozdania finansowego	11

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE

GRUPY KAPITAŁOWEJ PRZEDSIĘBIORSTWO HANDLU ZAGRANICZNEGO „BALTONA” S.A. ZA ROK ZAKOŃCZONY DNIA 31 GRUDNIA 2016 ROKU

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd Spółki Przedsiębiorstwo Handlu Zagranicznego „Baltona” S.A. w dniu 29 kwietnia 2017 roku.

Zarząd:

Piotr Kazimierski

Prezes Zarządu

Karolina Szuba

Członek Zarządu

Michał Kacprzak

*Główny Księgowy, Członek Zarządu
Osoba odpowiedzialna za prowadzenie ksiąg rachunkowych*

Warszawa, 29 kwietnia 2017 roku

Grupa Kapitałowa Przedsiębiorstwo Handlu Zagranicznego „Baltona” S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

Wszystkie kwoty zostały zaprezentowane w tysiącach złotych, chyba że zaznaczono inaczej

AKTYWA	Nota	31.12.2016	31.12.2015 <i>(przekształcone)</i>
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	12	14 910	16 031
Wartości niematerialne	13	844	1 172
Wartość firmy	13	5 719	7 764
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	17	4 042	6 370
Inwestycje długoterminowe	14	-	13
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	15	2 937	1 388
Aktywa trwałe		28 452	32 738
Aktywa obrotowe			
Zapasy	16	42 604	31 644
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	17	26 500	22 510
Inwestycje krótkoterminowe	14	110	600
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego		-	31
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	18	9 876	7 066
Aktywa obrotowe		79 090	61 851
AKTYWA OGÓŁEM		107 542	94 589

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej należy analizować łącznie z informacjami objaśniającymi do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Grupa Kapitałowa Przedsiębiorstwo Handlu Zagranicznego „Baltona” S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej
Wszystkie kwoty zostały zaprezentowane w tysiącach złotych, chyba że zaznaczono inaczej

PASYWA	Nota	31.12.2016	31.12.2015 <i>(przekształcone)</i>
Kapitał własny			
Kapitał zakładowy	19.1	2 814	2 814
Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej		4 655	4 655
Kapitał zapasowy		23 064	20 376
Akcje własne	19.3	(2 042)	(1 685)
Różnice kursowe z przeliczenia		(1 172)	(776)
Zyski / (straty) zatrzymane		(19 117)	(17 462)
Kapitał własny właścicieli jednostki dominującej		8 202	7 922
Udziały niekontrolujące		297	1 906
Kapitał własny ogółem		8 499	9 828
Zobowiązania			
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych	22.1	24 456	21 358
Przychody przyszłych okresów	27	325	-
Rezerwy	25	1 094	1 094
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	15	-	88
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	24	5 605	3 812
Zobowiązania długoterminowe		31 480	26 352
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych	22.2	9 552	17 936
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	23	54 284	35 694
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego		280	364
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	24	3 377	3 843
Przychody przyszłych okresów	27	38	478
Rezerwy	25	32	94
Zobowiązania krótkoterminowe		67 563	58 409
Zobowiązania		99 043	84 761
PASYWA OGÓŁEM		107 542	94 589

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej należy analizować łącznie z informacjami objaśniającymi do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Grupa Kapitałowa Przedsiębiorstwo Handlu Zagranicznego „Baltona” S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów
Wszystkie kwoty zostały zaprezentowane w tysiącach złotych, chyba że zaznaczono inaczej

	Nota	01.01.2016- 31.12.2016	01.01.2015- 31.12.2015 <i>(przekształcone)</i>
Przychody ze sprzedaży	7	397 774	431 928
Pozostałe przychody operacyjne	9	730	758
Razem przychody z działalności operacyjnej		398 504	432 686
Amortyzacja i odpisy z tytułu utraty wartości		(7 009)	(7 525)
Zużycie surowców i materiałów		(3 408)	(3 607)
Usługi obce		(74 900)	(75 252)
Koszty świadczeń pracowniczych	8	(40 910)	(44 056)
Podatki i opłaty		(2 264)	(2 788)
Pozostałe koszty rodzajowe		(2 916)	(3 867)
Wartość sprzedanych towarów i materiałów		(261 351)	(286 246)
Pozostałe koszty operacyjne	9	(500)	(787)
Utworzenie odpisów z tytułu utraty wartości firmy	13.4	(2 045)	-
Razem koszty działalności operacyjnej		(395 303)	(424 128)
Zysk na działalności operacyjnej		3 201	8 558
Przychody finansowe		48	63
Koszty finansowe		(3 396)	(3 665)
Koszty finansowe netto	10	(3 348)	(3 602)
(Strata)/Zysk przed opodatkowaniem		(147)	4 956
Podatek dochodowy	11	1 120	(1 008)
Zysk netto za okres sprawozdawczy		973	3 948

Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów – ciąg dalszy

Inne całkowite dochody	Nota	01.01.2016- 31.12.2016	01.01.2015- 31.12.2015 <i>(przekształcone)</i>
Pozycje, które mogą w przyszłości zostać rozliczone z wynikiem			
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek działających za granicą		(463)	(190)
Pozycje, które nie będą mogły w przyszłości zostać rozliczone z wynikiem			
Zyski (straty) aktuarialne z tytułu programu określonych świadczeń		(1 482)	61
Inne całkowite dochody netto za okres sprawozdawczy		(1 945)	(129)
Całkowite dochody ogółem za okres sprawozdawczy		(972)	3 819
Zysk/(Strata) przypadająca na:			
Właścicieli Jednostki Dominującej		1 952	2 684
Udziały niekontrolujące		(979)	1 264
Zysk netto za okres sprawozdawczy		973	3 948
Całkowite dochody ogółem przypadające na:			
Właścicieli Jednostki Dominującej		637	2 528
Udziały niekontrolujące		(1 609)	1 291
Całkowite dochody ogółem za okres sprawozdawczy		(972)	3 819
Zysk/(Strata) przypadająca na 1 akcję			
Podstawowy (zł)	20	0,18	0,24
Rozwodniony (zł)	20	0,18	0,24

Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów należy analizować łącznie z informacjami objaśniającymi do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Grupa Kapitałowa Przedsiębiorstwo Handlu Zagranicznego „Baltona” S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

Wszystkie kwoty zostały zaprezentowane w tysiącach złotych, chyba że zaznaczono inaczej

	Nota	01.01.2016- 31.12.2016	01.01.2015- 31.12.2015 (przekształcone)
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej			
Zysk/(Strata) netto za okres sprawozdawczy		973	3 948
Korekty:			
Amortyzacja i odpisy z tyt. utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych	12.2	7 009	7 525
Utworzenie/(Odwrocenie) odpisów aktualizujących wartość firmy (Przychody)/Koszty finansowe netto	13.4 10	2 045 3 348	- 3 602
(Zysk)/Strata ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	9.1	(432)	(94)
Podatek dochodowy	11.1	(1 120)	1 008
Inne korekty		(1 857)	244
		9 966	16 233
Zmiana stanu zapasów		(10 960)	5 076
Zmiana stanu należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych	32	(1 662)	(5 104)
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych	32	18 590	(9 944)
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych		1 265	1 693
Zmiana stanu przychodów przyszłych okresów		(115)	202
		17 084	8 156
Podatek zapłacony		(663)	(424)
		16 421	7 732
Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej			
Wpływy z tytułu sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych		432	96
Zwrot depozytu bankowego		509	-
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych		(5 559)	(2 802)
Nabycie inwestycji (udzielone pożyczki)		-	(70)
Wpłata depozytu bankowego		-	(509)
		(4 618)	(3 285)
Przepływy pieniężne z działalności finansowej			
Zaciągnięcie kredytów i pożyczek		2 577	4 688
Wydatki na spłatę kredytów i pożyczek		-	(6 712)
Płatności zobowiązań z tytułu leasingu finansowego		(1 101)	(1 388)
Odsetki zapłacone		(834)	(1 555)
Skup akcji własnych	19.3	(357)	(58)
		285	(5 025)
		12 088	(578)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu		(9 876)	(9 267)
Wpływ zmian z tytułu różnic kursowych dotyczących środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		(2)	(31)
		2 210	(9 876)
Środki pieniężne na koniec okresu	18		

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych należy analizować łącznie z informacjami objaśniającymi do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Grupa Kapitałowa Przedsiębiorstwo Handlu Zagranicznego „Baltona” S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

Nota	Kapitał zakładowy	Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej	Kapitał zapasowy	Akcje własne	Różnice kursowe z przeliczenia	Zyski/(straty) zatrzymane	Kapitał własny właścicieli jednostki dominującej ogółem	Udziały niekontrolujące	Kapitał własny ogółem
Kapitał własny na 01.01.2016	2 814	4 655	20 376	(1 685)	(776)	(17 462)	7 922	1 906	9 828
Całkowite dochody za okres sprawozdawczy									
Zysk netto za okres sprawozdawczy	-	-	-	-	-	1 952	1 952	(979)	973
Inne całkowite dochody									
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek działających za granicą	-	-	-	-	(396)	-	(396)	(67)	(463)
Zyski aktuarialne z tytułu programu określonych świadczeń	-	-	-	-	-	(919)	(919)	(563)	(1 482)
Inne całkowite dochody ogółem	-	-	-	-	(396)	(919)	(1 315)	(630)	(1 945)
Całkowite dochody ogółem za okres sprawozdawczy	-	-	-	-	(396)	1 033	637	(1 609)	(972)
Transakcje z właścicielami Jednostki Dominującej ujęte bezpośrednio w kapitale własnym									
Nabyte akcje własne	19.3	-	-	(357)	-	-	(357)	-	(357)
Pozostałe									
Przeniesienie zysku na kapitał zapasowy	-	-	2 688	-	-	(2 688)	-	-	-
Transakcje z właścicielami Jednostki Dominującej ogółem	-	-	2 688	(357)	-	(2 688)	(357)	-	(357)
Kapitał własny na 31.12.2016	2 814	4 655	23 064	(2 042)	(1 172)	(19 117)	8 202	297	8 499

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym należy analizować łącznie z informacjami objaśniającymi do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Grupa Kapitałowa Przedsiębiorstwo Handlu Zagranicznego „Baltona” S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym – ciąg dalszy

	Nota	Kapitał zakładowy	Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej	Kapitał zapasowy	Akcje własne	Różnice kursowe z przeliczenia	Zyski/(straty) zatrzymane	Kapitał własny właścicieli jednostki dominującej ogółem	Udziały niekontrolujące	Kapitał własny ogółem
Kapitał własny na 01.01.2015		2 814	4 655	18 970	(1 627)	(582)	(17 727)	6 503	1 439	7 942
Korekta błędu podstawowego	2.6						(1 050)	(1 050)	(825)	(1 875)
Całkowite dochody za okres sprawozdawczy										
Zysk (Strata) netto za okres sprawozdawczy		-	-	-	-	-	2 684	2 684	1 264	3 948
Inne całkowite dochody										
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek działających za granicą		-	-	-	-	(194)	-	(194)	4	(190)
Zyski aktuarialne z tytułu programu określonych świadczeń		-	-	-	-	-	37	37	24	61
Inne całkowite dochody ogółem		-	-	-	-	(194)	37	(157)	28	(129)
Całkowite dochody ogółem za okres sprawozdawczy		-	-	-	-	(194)	2 721	2 528	1 292	3 820
Transakcje z właścicielami Jednostki Dominującej ujęte bezpośrednio w kapitale własnym										
Nabyte akcje własne	19.3	-	-	-	(58)	-	-	(58)	-	(58)
Pozostałe										
Przeniesienie zysku na kapitał zapasowy		-	-	1 406	-	-	(1 406)	-	-	-
Transakcje z właścicielami Jednostki Dominującej ogółem		-	-	1 406	(58)	-	(1 406)	(58)	-	(58)
Kapitał własny na 31.12.2015 (przekształcone)		2 814	4 655	20 376	(1 685)	(776)	(17 462)	7 922	1 906	9 828

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym należy analizować łącznie z informacjami objaśniającymi do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Grupa Kapitałowa Przedsiębiorstwo Handlu Zagranicznego „Baltona” S.A.**Dodatkowe objaśnienia do skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku**

Spis treści

1.	Dane Jednostki Dominującej.....	13
2.	Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego.....	13
3.	Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości oraz zmiany MSSF UE.....	20
4.	Ustalenie wartości godziwej	35
5.	Zarządzanie ryzykiem finansowym	37
6.	Segmenty operacyjne.....	42
7.	Przychody	45
8.	Koszty świadczeń pracowniczych.....	46
9.	Pozostałe przychody i koszty operacyjne.....	46
10.	Przychody i koszty finansowe	47
11.	Podatek dochodowy	48
12.	Rzeczowe aktywa trwałe.....	49
13.	Wartości niematerialne.....	52
14.	Inwestycje	56
15.	Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego.....	56
16.	Zapasy	58
17.	Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe.....	58
18.	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	60
19.	Kapitał własny	60
20.	Zysk (strata) przypadający na jedną akcję.....	62
21.	Płatność w formie akcji	63
22.	Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych	64
23.	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	68
24.	Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	68
25.	Rezerwy.....	71
26.	Zobowiązania umowne zaciągnięte w celu nabycia rzeczowych aktywów trwałych	71
27.	Przychody przyszłych okresów	71
28.	Instrumenty finansowe	72
29.	Zobowiązania warunkowe i sprawy sądowe.....	77
30.	Leasing operacyjny.....	80

31.	Transakcje z jednostkami powiązanymi	81
32.	Objaśnienia do sprawozdania z przepływów pieniężnych	83
33.	Skład Grupy Kapitałowej	83
34.	Zdarzenia po końcu okresu sprawozdawczego	84

Grupa Kapitałowa Przedsiębiorstwo Handlu Zagranicznego „Baltona” S.A.

Informacje objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku

1. Dane Jednostki Dominującej

Grupa Kapitałowa „Baltona” („Grupa”) składa się z Przedsiębiorstwa Handlu Zagranicznego „BALTONA” Spółka Akcyjna („Jednostka Dominująca”, „Spółka”) i jej spółek zależnych. Skład Grupy Kapitałowej przedstawiono w nocie 33 niniejszego sprawozdania.

Przedsiębiorstwo Handlu Zagranicznego „BALTONA” S.A. jest spółką akcyjną zarejestrowaną w Polsce. Siedziba Jednostki Dominującej mieści się przy ul. Flisa 4 w Warszawie (kod pocztowy 02-247). Jednostka Dominująca została zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym dnia 12 października 2001 roku pod numerem KRS 0000051757, REGON: 000144035.

Przedmiotem działalności Grupy jest między innymi sprzedaż towarów w sklepach detalicznych, a w szczególności w sklepach wolnocłowych w portach lotniczych oraz na przejściach granicznych. Placówki handlowe Grupy są zlokalizowane w Polsce (większość), w Rumunii, we Francji, we Włoszech, na Ukrainie oraz w Belgii, Wielkiej Brytanii, Niemczech i Holandii. Ponadto Grupa zajmuje się m. in. zaopatrywaniem placówek dyplomatycznych, a także załóg statków i okrętów cumujących w polskich portach morskich (działalność shipchandlerska). W 2012 roku Grupa rozszerzyła swoje portfolio o działalność gastronomiczną i sprzedaż towarów w kanale B2B.

Jednostka Dominująca oraz jednostki wchodzące w skład Grupy zostały utworzone na czas nieokreślony.

Podmiotem dominującym wyższego szczebla, który ujmuje w swoim sprawozdaniu dane Grupy „Baltona”, jest Flemingo International (BVI) Limited.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy obejmuje rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku oraz zawiera dane porównawcze za rok zakończony 31 grudnia 2015 roku. Ze względu na wprowadzoną retrospektywnie korektę błędu (patrz Nota 2.6) dane porównawcze zostały odpowiednio przekształcone.

2. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego

2.1 Podstawa sporządzenia

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego, z wyjątkiem pochodnych instrumentów finansowych, które są wyceniane według wartości godziwej.

2.2 Oświadczenie o zgodności

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, zwanymi dalej „MSSF UE”.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone przez Zarząd Jednostki Dominującej w dniu 29 kwietnia 2017 roku.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone zostało za rok kończący się dnia 31 grudnia 2016 roku i obejmuje sprawozdanie finansowe Jednostki Dominującej oraz jej jednostek zależnych (zwanymi łącznie „Grupą”, a indywidualnie „Jednostkami Grupy”). Sprawozdanie skonsolidowane zawiera również przekształcone dane porównawcze za rok zakończony 31 grudnia 2015 r.

2.3 Podstawa wyceny

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuacji działalności gospodarczej przez Jednostkę Dominującą i wszystkie istotne jednostki zależne wchodzące w skład Grupy w dającej się przewidzieć przyszłości.

Zarząd Jednostki Dominującej przeanalizował ramy czasowe, charakter i skalę potencjalnych potrzeb finansowych i uważa, że dostępne środki finansowe, jak również spodziewane przyszłe przepływy pieniężne będą wystarczające do dalszego prowadzenia działalności gospodarczej w niezmienionej przez Grupę formie, przez okres co najmniej 12 miesięcy licząc od daty bilansowej.

Brak przedłużenia umów najmu w porcie lotniczym w Gdańsku nie wpłynie na zagrożenie kontynuacji działalności Grupy.

2.4 Waluta prezentacyjna i funkcjonalna

Dane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym zostały zaprezentowane w złotych polskich, po zaokrągleniu do pełnych tysięcy, chyba że wskazano inaczej.

Złoty polski jest walutą funkcjonalną i sprawozdawczą Jednostki Dominującej.

Dla każdej z jednostek zależnych ustalana jest waluta funkcjonalna i aktywa oraz zobowiązania danej jednostki są mierzone w tej walucie funkcjonalnej. Jednostki zależne stosują następujące waluty funkcjonalne: EUR (spółki z Grupy CDD Holding BV, „Baltona” France S.A.S., „Baltona” Italy S.R.L.), USD (Baldemar Holdings Limited), RON (Gredy Company SRL) i UAH (Flemingo Duty Free Ukraine). Grupa stosuje metodę konsolidacji bezpośredniej i wybrała sposób rozliczania zysków lub strat z przeliczenia, który jest zgodny z tą metodą.

2.5 Dokonane osądy i oszacowania

Sporządzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF UE wymaga od Zarządu dokonania osądów, szacunków i założeń, wpływających na stosowanie przyjętych zasad rachunkowości oraz prezentowane wartości aktywów, pasywów, przychodów oraz kosztów, których rzeczywiste wartości mogą różnić się od wartości szacowanej.

Szacunki i związane z nimi założenia podlegają bieżącej weryfikacji. Zmiany szacunków księgowych są ujęte prospektywnie począwszy od okresu, w którym dokonano zmiany szacunku.

W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2016 roku nie wykonano istotnych zmian w sposobie dokonywania szacunków, co oznacza, że na dzień przygotowania niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, znaczące szacunki przeprowadzone przez Zarząd oraz główne źródła niepewności szacunków pozostały niezmiennie w stosunku do tych zastosowanych przy sporządzaniu rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok obrotowy kończący się dnia 31 grudnia 2015 r.

Poniżej omówiono podstawowe założenia dotyczące przyszłości i inne kluczowe źródła niepewności występujące na dzień bilansowy, z którymi związane jest istotne ryzyko znaczącej korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w następnym roku finansowym. Grupa przyjęła założenia i szacunki na temat przyszłości na podstawie wiedzy posiadanej podczas sporządzania sprawozdania finansowego. Występujące założenia i szacunki mogą ulec zmianie na skutek wydarzeń w przyszłości wynikających ze zmian rynkowych lub zmian nie będących pod kontrolą Grupy. Takie zmiany są odzwierciedlane w szacunkach lub założeniach w chwili wystąpienia.

Niepewność związana z rozliczeniami podatkowymi

Regulacje dotyczące podatku od towarów i usług, podatku dochodowego od osób prawnych oraz obciążeń związanych z ubezpieczeniami społecznymi podlegają częstym zmianom. Te częste zmiany powodują brak odpowiednich punktów odniesienia, niespójne interpretacje oraz nieliczne ustanowione precedensy, które mogłyby mieć zastosowanie. Obowiązujące przepisy zawierają również niejasności, które powodują różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych, zarówno pomiędzy organami państwowymi jak i organami państwowymi i przedsiębiorstwami.

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności (na przykład kwestie celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów, które uprawnione są do nakładania wysokich kar i grzywien, a wszelkie dodatkowe zobowiązania podatkowe, wynikające z kontroli, muszą zostać zapłacone wraz z wysokimi odsetkami. Te warunki powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest większe niż w krajach o bardziej dojrzałym systemie podatkowym.

W konsekwencji, kwoty prezentowane i ujawniane w sprawozdaniach finansowych mogą się zmienić w przyszłości w wyniku ostatecznej decyzji organu kontroli podatkowej.

Z dniem 15 lipca 2016 r. do Ordynacji Podatkowej zostały wprowadzone zmiany w celu uwzględnienia postanowień Ogólnej Klauzuli Zapobiegającej Nadużyciom (GAAR). GAAR ma zapobiegać powstawaniu i wykorzystywaniu sztucznych struktur prawnych tworzonych w celu uniknięcia zapłaty podatku w Polsce. GAAR definiuje unikanie opodatkowania jako czynność dokonaną przede wszystkim w celu osiągnięcia korzyści podatkowej, sprzecznej w danych okolicznościach z przedmiotem i celem przepisy ustawy podatkowej. Zgodnie z GAAR taka czynność nie skutkuje osiągnięciem korzyści podatkowej, jeżeli sposób działania był sztuczny. Wszelkie występowanie (i) nieuzasadnionego dzielenia operacji, (ii) angażowania podmiotów pośredniczących mimo braku uzasadnienia ekonomicznego lub gospodarczego, (iii) elementów wzajemnie się znoszących lub kompensujących oraz (iv) inne działania o podobnym działaniu do wcześniej wspomnianych, mogą być potraktowane jako przesłanka istnienia sztucznych czynności podlegających przepisom GAAR. Nowe regulacje będą wymagać znacznie większego osądu przy ocenie skutków podatkowych poszczególnych transakcji.

Klauzulę GAAR należy stosować w odniesieniu do transakcji dokonanych po jej wejściu w życie oraz do transakcji, które zostały przeprowadzone przed wejściem w życie klauzuli GAAR, ale dla których po dacie wejścia klauzuli w życie korzyści były lub są nadal osiągnane. Wdrożenie powyższych przepisów

umożliwi polskim organom kontroli podatkowej kwestionowanie realizowanych przez podatników prawnych ustaleń i porozumień, takich jak restrukturyzacja i reorganizacja grupy.

Grupa ujmuje i wycenia aktywa lub zobowiązania z tytułu bieżącego i odroczonego podatku dochodowego przy zastosowaniu wymogów MSR 12 Podatek dochodowy w oparciu o zysk (stratę podatkową), podstawę opodatkowania, nierozliczone straty podatkowe, niewykorzystane ulgi podatkowe i stawki podatkowe, uwzględniając ocenę niepewności związanych z rozliczeniami podatkowymi. Gdy istnieje niepewność co do tego, czy i w jakim zakresie organ podatkowy będzie akceptował poszczególne rozliczenia podatkowe transakcji, Grupa ujmuje te rozliczenia uwzględniając ocenę niepewności.

Stawki amortyzacyjne

Wysokość stawek amortyzacyjnych ustalana jest na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznej użyteczności składników rzeczowego majątku trwałego oraz wartości niematerialnych. Grupa corocznie dokonuje weryfikacji przyjętych okresów ekonomicznej użyteczności na podstawie bieżących szacunków.

Utrata wartości firmy

Stwierdzenie, czy wartość firmy uległa obniżeniu, wymaga oszacowania wartości użytkowej wszystkich jednostek generujących przepływy pieniężne, do których wartość firmy została przypisana. Chcąc obliczyć wartość użytkową, Zarząd musi oszacować przyszłe przepływy pieniężne przypadające na daną jednostkę i ustalić właściwą stopę dyskonta, konieczną do obliczenia wartości bieżącej tych przepływów. Jeżeli bieżące przepływy pieniężne są niższe niż oczekiwane, może powstać istotna utrata wartości.

Składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego

Grupa rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione.

Odpisy aktualizujące wartość aktywów obrotowych

Na każdy dzień bilansowy Spółki Grupy dokonują analizy zapasów i należności handlowych i na tej podstawie podejmuje decyzję o utworzeniu odpowiednich odpisów aktualizacyjnych. Informacje o wysokości odpisów znajdują się w notach 16 i 17.

Wycena rezerw

Rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych zostały oszacowane za pomocą metod aktuarialnych. Przyjęte w tym celu założenia zostały przedstawione w nocie 24.5.

Wycena rezerw i zobowiązań warunkowych

W nocie 29 przedstawiono opis spraw sądowych, w których spółki Grupy „Baltona” są stroną. Na każdy dzień bilansowy Grupa dokonuje aktualizacji potencjalnych roszczeń z tego tytułu na podstawie informacji otrzymywanej od prawników prowadzących te sprawy. Jednakże prawomocny wyrok sądu mógłby spowodować istotne zmiany tych pozycji w sprawozdaniu finansowym.

2.6 Korekty błędów i zmiany prezentacji

W niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym wystąpiły korekty błędu podstawowego oraz zmiany prezentacyjne. Dokonano odpowiedniego przekształcenia danych porównywalnych na 31 grudnia 2015 r., stąd prezentowane dane różnią się od opublikowanych za poprzedni rok w wyżej wymienionych pozycjach.

2.6.1 Korekty błędów

W niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym dokonano korekty błędu podstawowego wynikającego z określenia zobowiązania z tytułu programu emerytalnego dla 5 byłych i obecnych pracowników jednostki zależnej Chacalli-De Decker Limited. Zobowiązanie określono na 190 tys. GBP, w związku z powyższym dokonano korekty wyniku lat ubiegłych w kwocie 982 tys. zł. Ponadto w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym dokonano korekty błędu podstawowego wynikającego z rozliczeń akcyzy za lata 2014 i 2015 w kwocie 268,6 tys. EUR (1.188 tys. zł). W ślad za korektami błędów w jednostkowym sprawozdaniu finansowym ujęto również korekty błędu podstawowego związane z uzgodnieniem księgi pomocniczej środków trwałych w kwocie 295 tys. zł. Dokonane przekształcenia prezentują poniższe tabele:

Określenia zobowiązania z tytułu programu emerytalnego pracowników jednostki zależnej Chacalli-De Decker Limited

wpływ na sprawozdanie z sytuacji finansowej:

w tysiącach złotych

31.12.2015

Długoterminowe zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych przed korektą	2 830
korekta błędu podstawowego	982
<u>Długoterminowe zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych po korekcie</u>	<u>3 812</u>
wpływ na kapitał własny	(982)
wpływ na sprawozdanie z całkowitych dochodów:	
<u>Koszty świadczeń pracowniczych</u>	<u>(982)</u>
wpływ na zysk (stratę) netto za okres sprawozdawczy	(982)

Korekta rozliczeń akcyzowych za lata 2014 i 2015

wpływ na sprawozdanie z sytuacji finansowej:

w tysiącach złotych

31.12.2015

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe przed korektą	34 506
korekta błędu podstawowego	1 188
<u>Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe po korekcie</u>	<u>35 694</u>
wpływ na kapitał własny	(1 188)
wpływ na sprawozdanie z całkowitych dochodów:	
<u>Wartość sprzedanych towarów i materiałów</u>	<u>(1 188)</u>
wpływ na zysk (stratę) netto za okres sprawozdawczy	(1 188)

Uzgodnienie księgi pomocniczej środków trwałych

wpływ na sprawozdanie z sytuacji finansowej:

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2015
Rzeczowe aktywa trwałe przed korektą	15 736
korekta błędu podstawowego	295
Rzeczowe aktywa trwałe po korekcie	16 031
wpływ na kapitał własny	295
wpływ na sprawozdanie z całkowitych dochodów:	
amortyzacja	295
wpływ na zysk (stratę) netto za okres sprawozdawczy	295

W nocie 32 przedstawiono wpływ korekty błędów na zmiany pozycji bilansowych prezentowane w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych.

Wpływ zmian na zysk na akcję prezentuje poniższa tabela:

Zysk na akcję przed korektą	0,24
Zysk na akcję po korekcie	0,19
Rozwodniony zysk na akcję przed korektą błędu	0,24
Rozwodniony zysk na akcję po korekcie błędu	0,19

2.6.2 Zmiany prezentacji

Ponadto w niniejszym sprawozdaniu finansowym dokonano zmian prezentacji przychodów z DCC (tj. z ang. Dynamic Currency Conversion) przychodów marketingowych oraz odpisów aktualizujących zapasy, a także nadwyżek i niedoborów inwentaryzacyjnych. Przychody z DCC przeniesiono z linii pozostałe przychody do przychodów ze sprzedaży, a przychody z usług marketingowych przeniesiono z przychodów ze sprzedaży do kosztu własnego sprzedaży. Natomiast ruchy na odpisach aktualizujących zapasy oraz rozliczenie nadwyżek i niedoborów inwentaryzacyjnych zaprezentowano w koszcie własnym sprzedaży, podczas gdy w poprzednich latach prezentowano je w pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych. Dokonane przekształcenia prezentują poniższe tabele:

	31.12.2015	31.12.2015	31.12.2015
	<i>(przekształcone)</i>	<i>(korekty)</i>	<i>(zatwierdzone)</i>
Struktura rzeczowa			
Przychody ze sprzedaży usług			-
Usługi marketingowe	375	(7 857)	8 232
Podnajem powierzchni	76	-	76
Przychody z DCC	1 581	1 581	-
Pozostałe	572	-	572
Przychody ze sprzedaży usług ogółem	2 604	(6 276)	8 880
Struktura terytorialna			
Przychody ze sprzedaży usług			
Polska	2 017	(3 207)	5 224
Pozostałe	587	(3 069)	3 656
Przychody ze sprzedaży usług ogółem	2 604	(6 276)	8 880
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów			
Sprzedaż detaliczna ogólnodostępna	90 638	-	90 638
Sprzedaż detaliczna wolnocłowa	269 601	-	269 601
Sprzedaż hurtowa	66 949	66 949	-
Sprzedaż eksportowa	1 299	1 299	-
Pozostałe	837	(68 248)	69 085
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	429 324	-	429 324
Przychody ze sprzedaży ogółem	431 928	(6 276)	438 204
	31.12.2015	31.12.2015	31.12.2015
	<i>(przekształcone)</i>	<i>(korekty)</i>	<i>(zatwierdzone)</i>
Pozostałe przychody operacyjne			
Nadwyżki inwentaryzacyjne	-	(44)	44
Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	94	-	94
Zmiana wartości odpisu aktualizującego wartość zapasów	-	(208)	208
Rozwiązanie odpisów aktualizujących należności	-	(6)	6
Przychód z tytułu DCC	-	(1 581)	1 581
Inne	247	-	247
Przychody z tytułu refakturowania usług marketingowych	417	-	417
Pozostałe przychody operacyjne ogółem	758	(1 839)	2 597

	31.12.2015	31.12.2015	31.12.2015
	<i>(przekształcone)</i>	<i>(korekty)</i>	<i>(zatwierdzone)</i>
Pozostałe koszty operacyjne			
Niedobory inwentaryzacyjne	-	302	(302)
Likwidacja towarów	-	506	(506)
Odpisy aktualizujące należności	(53)	6	(59)
Odpisy aktualizujące zapasy	-	433	(433)
Kary i odszkodowania	(29)	-	(29)
Inne	(705)	-	(705)
Pozostałe koszty operacyjne ogółem	(787)	1 247	(2 034)

	31.12.2015	31.12.2015	31.12.2015
	<i>(przekształcone)</i>	<i>(korekty)</i>	<i>(zatwierdzone)</i>
Uzgodnienie kosztu własnego sprzedaży			
Wartość sprzedanych towarów i materiałów przed korektami	(293 114)	-	(293 114)
Usługi marketingowe	7 857	7 857	-
Nadwyżki inwentaryzacyjne	44	44	-
Niedobory inwentaryzacyjne	(302)	(302)	-
Zmiana wartości odpisu aktualizującego wartość zapasów	(225)	(225)	-
Likwidacja towarów	(506)	(506)	-
Wartość sprzedanych towarów i materiałów po korektach	(286 246)	6 868	(293 114)

3. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości oraz zmiany MSSF UE

Zasady (polityka) rachunkowości przedstawione poniżej stosowane były w odniesieniu do wszystkich okresów zaprezentowanych w sprawozdaniu finansowym przez Grupę.

3.1 Połączenia jednostek i zasady konsolidacji

Połączenia jednostek są rozliczane metodą przejęcia na dzień nabycia, który jest dniem, w którym Grupa obejmuje kontrolę nad jednostką przejmowaną. Grupa uznaje, że sprawuje kontrolę nad jednostką, w której dokonano inwestycji, gdy z tytułu zaangażowania w tę jednostkę, podlega ekspozycji na zmienne wyniki finansowe lub gdy ma prawa do zmiennych wyników finansowych i możliwość wywierania wpływu na wysokość tych wyników finansowych poprzez sprawowanie władzy nad tą jednostką.

Sprawozdania finansowe jednostek zależnych uwzględniane są w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym począwszy od dnia uzyskania nad nimi kontroli aż do momentu jej wygaśnięcia.

Dane finansowe jednostek zależnych wykorzystywane w procesie konsolidacji sporządzone są za ten sam okres sprawozdawczy co sprawozdanie Jednostki Dominującej, przy wykorzystaniu tych samych zasad rachunkowości i w oparciu o jednolite zasady rachunkowości zastosowane dla transakcji i zdarzeń gospodarczych o podobnym charakterze.

Grupa ujmuje wartość firmy na dzień przejęcia jako:

- wartość godziwą przekazanej zapłaty; powiększoną o
- rozliczenie wcześniej istniejących powiązań oraz
- ujętą wartość udziałów niekontrolujących w jednostce przejmowanej; powiększoną o wartość godziwą dotychczas posiadanych kapitałów w jednostce przejmowanej, jeśli połączenie odbywa się etapami; pomniejszoną o
- ujętą wartość netto (wartość godziwą) nabytych identyfikowalnych aktywów oraz przejętych zobowiązań.

W sytuacji, gdy różnica przybiera wartość ujemną, zysk na okazyjnym nabyciu jest ujmowany w zysku lub stracie bieżącego okresu.

Koszty związane z nabyciem, inne niż odnoszące się do emisji instrumentów dłużnych lub kapitałowych, które Grupa ponosi w związku z połączeniem jednostek rozlicza się jako koszt okresu, w którym zostały poniesione.

Dla każdego przejęcia Grupa ujmuje udziały nieposiadające kontroli w jednostce przejmowanej według wartości godziwej lub według przypadającej na udziały nie posiadające kontroli proporcjonalnej części możliwych do zidentyfikowania aktywów netto przejmowanej jednostki wycenionych według wartości godziwej.

Utrata kontroli

W momencie utraty kontroli, Grupa zaprzestaje ujmować aktywa i zobowiązania jednostki zależnej, udziały niekontrolujące i pozostałe składniki kapitałów związane z jednostką zależną. Ewentualna nadwyżka lub niedobór powstałe w wyniku utraty kontroli ujmowane są w zysku lub stracie bieżącego okresu. Jeśli Grupa zatrzymuje jakiegokolwiek udziały w dotychczasowej jednostce zależnej, są one wyceniane w wartości godziwej na dzień utraty kontroli. Po początkowym ujęciu traktowane są jako inwestycje wyceniane metodą praw własności lub jako aktywa finansowe dostępne do sprzedaży, w zależności od poziomu utrzymanych przez Grupę wpływów na działalność tej jednostki.

Korekty konsolidacyjne

Salda rozrachunków wewnętrznych pomiędzy Jednostkami Grupy, transakcje zawierane w obrębie Grupy oraz wszelkie wynikające stąd niezrealizowane zyski lub straty, a także przychody oraz koszty Grupy są eliminowane przy sporządzaniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Niezrealizowane straty są wyłączone ze skonsolidowanego sprawozdania finansowego na tej samej zasadzie co niezrealizowane zyski, ale wyłącznie w przypadku, gdy nie występują przesłanki wskazujące na utratę wartości.

3.2 Waluty obce

Transakcje w walucie obcej

Transakcje wyrażone w walutach obcych w dniu dokonania transakcji ujmowane są w walucie funkcjonalnej Jednostek Grupy z zastosowaniem kursu wymiany waluty funkcjonalnej na walutę obcą obowiązującego na dzień zawarcia transakcji.

Pozycje pieniężne aktywów i zobowiązań wyrażone w walucie obcej są przeliczane na koniec okresu sprawozdawczego według średniego kursu NBP dla danej waluty ogłoszonego na ten dzień.

Różnice kursowe wynikające z wyceny bilansowej aktywów i zobowiązań pieniężnych stanowią różnicę pomiędzy wyceną według zamortyzowanego kosztu w walucie funkcjonalnej na początku okresu sprawozdawczego, skorygowaną o naliczone odsetki i dokonane płatności w trakcie okresu sprawozdawczego, a wartością według zamortyzowanego kosztu w walucie obcej przeliczonego według kursu zamknięcia na koniec okresu sprawozdawczego.

Niepieniężne pozycje bilansowe wyrażone w walucie obcej wyceniane według wartości godziwej są przeliczane według średniego kursu NBP waluty funkcjonalnej obowiązującego na dzień szacowania wartości godziwej.

Różnice kursowe z przeliczenia rozpoznaje się jako zysk lub stratę bieżącego okresu. Pozycje niepieniężne wyceniane według kosztu historycznego w walucie obcej Grupa przelicza używając kursu wymiany z dnia zawarcia transakcji.

Przeliczanie jednostki działającej za granicą

Aktywa i zobowiązania jednostek działających za granicą, włączając korekty do wartości godziwej na dzień nabycia dokonywane przy konsolidacji, są przeliczane według średniego kursu NBP obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego. Przychody i koszty jednostek działających za granicą są przeliczane według kursu stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów NBP na dzień kończący każdy miesiąc roku obrotowego.

Różnice kursowe powstałe przy przeliczeniu są ujmowane w innych całkowitych dochodach i prezentowane jako różnice kursowe z przeliczenia jednostek działających za granicą.

3.3 Instrumenty finansowe

Instrumenty finansowe inne niż instrumenty pochodne

Pożyczki, należności i depozyty ujmowane są w dacie powstania. Wszystkie pozostałe aktywa finansowe (w tym aktywa wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy) są ujmowane w dniu dokonania transakcji, w którym Grupa staje się stroną wzajemnego zobowiązania dotyczącego danego instrumentu finansowego.

Grupa zaprzestaje ujmować aktywa finansowe w momencie wygaśnięcia praw wynikających z umowy do otrzymywania przepływów pieniężnych z tego aktywa, lub od momentu, kiedy prawa do otrzymywania przepływów pieniężnych z aktywa finansowego są przekazywane w transakcji przenoszącej zasadniczo wszystkie znaczące ryzyka i korzyści wynikające z ich własności.

Każdy udział w przekazywanym aktywie finansowym, który jest utworzony lub pozostaje w posiadaniu Grupy jest traktowany jako osobne aktywo lub zobowiązanie.

Aktywa i zobowiązania finansowe kompensuje się ze sobą i wykazuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w kwocie netto, wyłącznie jeśli Grupa posiada ważny prawnie tytuł do kompensaty określonych aktywów i zobowiązań finansowych lub zamierza rozliczyć daną transakcję w wartości netto poddanych kompensacie składników aktywów i zobowiązań finansowych lub zamierza jednocześnie podlegające kompensacie aktywa finansowe zrealizować, a zobowiązania finansowe rozliczyć.

Grupa klasyfikuje instrumenty finansowe, inne niż pochodne aktywa finansowe do następujących kategorii: aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności, pożyczki i należności oraz aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Pożyczki i należności

Pożyczki i należności są aktywami finansowymi, o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, które nie są notowane na aktywnym rynku. Takie aktywa są początkowo ujmowane w wartości godziwej powiększonej o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do ich nabycia.

Wycena pożyczek i należności w terminie późniejszym odbywa się według zamortyzowanego kosztu, z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej, po pomniejszeniu o ewentualne odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Pożyczki i należności obejmują środki pieniężne i ich ekwiwalenty, należności z tytułu dostaw i usług oraz inne należności.

Środki pieniężne

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują środki pieniężne w kasie, środki pieniężne w drodze, depozyty bankowe na żądanie o początkowym okresie zapadalności do trzech miesięcy oraz środki pieniężne z tytułu płatności kartami płatniczymi i kredytowymi, które rozliczane są w ciągu około 4 dni. Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w rachunku przepływów pieniężnych składa się z określonych powyżej środków pieniężnych i ich ekwiwalentów, pomniejszonych dodatkowo o niespłacone kredyty w rachunkach bieżących, stanowiące integralną część systemu zarządzania środkami pieniężnymi Grupy.

Zobowiązanie finansowe niebędące instrumentami pochodnymi

Zobowiązania finansowe są ujmowane na dzień zawarcia transakcji, w której Grupa staje się stroną umowy zobowiązującej do wydania instrumentu finansowego.

Grupa wyłącza z ksiąg zobowiązanie finansowe, kiedy zobowiązanie zostanie spłacone, umorzone lub ulegnie przedawnieniu.

Inne zobowiązania finansowe obejmują pożyczki, kredyty w rachunku bieżącym, zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania.

Tego typu zobowiązania finansowe początkowo ujmowane są według wartości godziwej powiększonej o dające się bezpośrednio przyporządkować koszty transakcyjne. Po początkowym ujęciu zobowiązania te wyceniane są według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej.

3.4 Kapitał własny

Akcje zwykłe

Akcje zwykłe ujmuje się w kapitale własnym. Koszty bezpośrednio związane z emisją akcji zwykłych, skorygowane o wpływ podatków, pomniejszają wartość kapitału.

Koszty związane z emisją i publiczną ofertą akcji

Koszty związane z nową emisją ujmowane są w kapitale, natomiast koszty związane z publiczną ofertą istniejących akcji są ujmowane bezpośrednio w kosztach finansowych.

Odkup akcji własnych

W sytuacji kiedy jednostka Grupy odkupuje akcje wchodzące w skład jej kapitału podstawowego (akcje własne), wówczas kwota zapłaty obejmująca koszty bezpośrednio związane z nabyciem (z uwzględnieniem efektów podatkowych) pomniejsza kapitał własny przypadający na właścicieli jednostki do czasu umorzenia akcji lub ich zbycia. Odkupione akcje własne są prezentowane jako składnik pozostałych kapitałów. Jeżeli takie akcje zostaną następnie sprzedane otrzymana za nie zapłata, po pomniejszeniu o wszelkie koszty transakcji oraz skutki podatkowe, zwiększa kapitał własny przypadającym na akcjonariuszy jednostki, a powstała nadwyżka lub strata z transakcji jest prezentowana w pozycji „Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej”.

3.5 Rzeczowe aktywa trwałe

Ujęcie i wycena

Składniki rzeczowych aktywów trwałych ujmuje się w księgach według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne oraz odpisy z tytułu utraty wartości.

Cena nabycia obejmuje cenę zakupu składnika majątku oraz koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania, łącznie z kosztami transportu, jak też załadunku, wyładunku i składowania, a także wynagrodzeń bezpośrednich. Rabaty, opusty oraz inne podobne zmniejszenia zmniejszają cenę nabycia składnika aktywów. Koszt wytworzenia składnika środków trwałych oraz środków trwałych w budowie obejmuje ogół kosztów poniesionych w okresie jego budowy, montażu, przystosowania i ulepszenia poniesionych do dnia przyjęcia takiego składnika majątkowego do używania (lub do końca okresu sprawozdawczego, jeśli składnik nie został jeszcze oddany do używania).

Zakupione oprogramowanie, które jest niezbędne do prawidłowego funkcjonowania związanego z nim urządzenia jest aktywowane jako część tego urządzenia.

W przypadku, gdy określony składnik rzeczowych aktywów trwałych składa się z odrębnych i istotnych części składowych o różnym okresie użytkowania, części te są traktowane jako odrębne składniki aktywów.

Zyski i straty ze zbycia składnika rzeczowych aktywów określa się na podstawie porównania przychodów ze zbycia z wartością bilansową zbytych aktywów i ujmuje się je w kwocie netto jako zysk lub stratę bieżącego okresu w pozycji pozostałe przychody lub pozostałe koszty.

Wartość bilansowa usuniętych części składnika rzeczowych aktywów trwałych jest wyłączana z ksiąg.

Nakłady ponoszone w związku z bieżącym utrzymaniem składników rzeczowych aktywów trwałych są ujmowane jako zysk lub strata bieżącego okresu w momencie poniesienia.

Amortyzacja

Odpisów amortyzacyjnych dokonuje się w odniesieniu do wartości podlegającej amortyzacji, którą jest cena nabycia lub koszt wytworzenia danego składnika aktywów, pomniejszone o jego wartość rezydualną.

Grupa ocenia również okres użytkowania istotnych elementów poszczególnych składników aktywów i, jeśli okres użytkowania elementu jest inny niż okres użytkowania pozostałej części składnika aktywów, element ten amortyzowany jest osobno.

Koszt amortyzacji ujmuje się w sprawozdaniu z całkowitych dochodów z zastosowaniem metody liniowej w odniesieniu do oszacowanego przez Grupę okresu użytkowania danego składnika rzeczowych aktywów trwałych, co możliwie najlepiej odzwierciedla sposób realizacji przyszłych korzyści ekonomicznych związanych z użytkowaniem danego składnika aktywów.

Grupa zakłada poniższe stawki amortyzacji dla poszczególnych kategorii rzeczowych aktywów trwałych:

Inwestycje w obce rzeczowe aktywa trwałe	5%-55%*
Urządzenia techniczne, maszyny	10%-20%
Środki transportu	14%-20%
Inne rzeczowe aktywa trwałe	30%

*okres amortyzacji inwestycji w obcych obiektach jest dostosowany do okresu trwania najmu

Poprawność stosowanych okresów użytkowania, metod amortyzacji oraz wartości rezydualnych rzeczowych aktywów trwałych jest weryfikowana na koniec każdego okresu sprawozdawczego i w uzasadnionych przypadkach korygowana.

3.6 Wartości niematerialne

Wartość firmy

Wartość firmy, która powstaje w związku z przejęciem jednostek zależnych, jest ujmowana jako odrębna pozycja w sprawozdaniu z sytuacji finansowej. Metody wyceny wartości firmy w momencie jej początkowego ujęcia zostały opisane w notcie 3.1.

Wycena po początkowym ujęciu

Po początkowym ujęciu wartość firmy jest wykazywana według ceny nabycia pomniejszonej o skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Wartość firmy ujęta w bilansie jest przypisywana do ośrodków wypracowujących środki pieniężne i testowana pod kątem utraty wartości raz do roku lub częściej, jeżeli występują przesłanki utraty wartości.

Grupa testuje całą wartość księgową ośrodka wypracowującego środki pieniężne i w przypadku utraty wartości odpisy aktualizujące są odnoszone w pierwszej kolejności w stosunku do wartości firmy i nie podlegają odwróceniu. W przypadku całkowitego odpisu wartości firmy pozostała kwota straty z tytułu utraty wartości jest alokowana proporcjonalnie do pozostałych aktywów ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

Oprogramowanie oraz pozostałe wartości niematerialne

Oprogramowanie oraz pozostałe wartości niematerialne nabyte przez Grupę o określonym okresie użyteczności ekonomicznej wykazywane są w oparciu o ich cenę nabycia, pomniejszoną o odpisy amortyzacyjne oraz odpisy aktualizacyjne z tytułu utraty wartości.

Nakłady ponoszone w terminie późniejszym

Późniejsze wydatki na składniki istniejących wartości niematerialnych podlegają aktywowaniu tylko wtedy, gdy zwiększają przyszłe korzyści ekonomiczne związane z danym składnikiem. Pozostałe nakłady, w tym nakłady na wytworzone we własnym zakresie: znaki towarowe, wartość firmy i markę są ujmowane jako zysk lub strata bieżącego okresu w momencie poniesienia.

Amortyzacja

Odpisów amortyzacyjnych dokonuje się w odniesieniu do wartości podlegającej amortyzacji, którą jest cena nabycia danego składnika wartości niematerialnych pomniejszona o jego wartość rezydualną.

Koszt amortyzacji ujmuje się w sprawozdaniu z całkowitych dochodów z zastosowaniem metody liniowej w odniesieniu do oszacowanego przez Grupę okresu użytkowania danego składnika wartości niematerialnych, innego niż wartość firmy, od momentu stwierdzenia jego przydatności do użytkowania, co możliwie najlepiej odzwierciedla sposób realizacji przyszłych korzyści ekonomicznych związanych z użytkowaniem danego składnika aktywów. Grupa stosuje stawkę amortyzacji dla wartości niematerialnych i prawnych w wysokości 50%.

Poprawność stosowanych okresów użytkowania, metod amortyzacji oraz wartości rezydualnych wartości niematerialnych jest weryfikowana na koniec każdego okresu sprawozdawczego i w uzasadnionych przypadkach korygowana.

3.7 Składniki rzeczowych aktywów trwałych użytkowane na podstawie umów leasingu

Umowy leasingowe, w ramach których Grupa ponosi praktycznie całość ryzyka oraz czerpie praktycznie wszystkie korzyści wynikające z posiadania składników rzeczowych aktywów trwałych klasyfikowane są jako umowy leasingu finansowego. Aktywa nabyte w drodze leasingu finansowego są wykazywane początkowo w wartości godziwej lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych, w zależności od tego, która z tych kwot jest niższa, a następnie pomniejszane o odpisy amortyzacyjne oraz odpisy z tytułu utraty wartości. Umowy leasingowe niebędące umowami leasingu finansowego są traktowane jak leasing operacyjny i nie są ujmowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupy.

3.8 Zapasy

Składniki zapasów wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia nie wyższych od możliwej do uzyskania ceny sprzedaży netto. Wartość stanu zapasów ustala się z zastosowaniem metody pierwsze weszło, pierwsze wyszło. Cena nabycia obejmuje cenę zakupu powiększoną o koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika aktywów do stanu zdatnego do używania lub wprowadzenia do obrotu.

Możliwa do uzyskania cena sprzedaży netto jest różnicą pomiędzy szacowaną ceną sprzedaży dokonywanej w toku działalności gospodarczej, a szacowanymi kosztami ukończenia i kosztami niezbędnymi do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

Grupa tworzy odpisy na zapasy wolnorotujące oraz zapasy przestarzałe. Koszty związane z tymi odpisami ujęte są w sprawozdaniu z całkowitych dochodów w pozycji „Wartość sprzedanych towarów i materiałów”.

3.9 Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów

Aktywa finansowe (w tym należności)

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne dowody utraty wartości składników aktywów finansowych niewycenianych według wartości godziwej przez wynik finansowy.

Uznaje się, że składnik aktywów finansowych utracił wartość, gdy po jego początkowym rozpoznaniu istnieją obiektywne przesłanki wystąpienia zdarzenia powodującego utratę wartości, mogącego mieć negatywny, wiarygodnie oszacowany wpływ na wartość przyszłych przepływów pieniężnych związanych z danym składnikiem aktywów.

Do obiektywnych przesłanek utraty wartości aktywów finansowych zalicza się niespłacenie albo zaleganie w spłacie długu przez dłużnika, restrukturyzację długu dłużnika, na którą Grupa wyraziła zgodę ze względów ekonomicznych lub prawnych wynikających z trudności finansowych dłużnika, a której w innym wypadku Grupa by nie udzieliła, okoliczności świadczące o wysokim poziomie prawdopodobieństwa bankructwa dłużnika, warunki ekonomiczne sprzyjające naruszeniu umowy.

Dokonując oceny utraty wartości dla grup aktywów Grupa wykorzystuje historyczne trendy do szacowania prawdopodobieństwa wystąpienia zaległości oraz momentu zapłaty oraz wartości poniesionych strat, skorygowane o szacunki Zarządu oceniające, czy bieżące warunki ekonomiczne i kredytowe wskazują, aby rzeczywisty poziom strat miał znacząco różnić się od poziomu strat wynikającego z oceny historycznych trendów.

Utrata wartości w odniesieniu do aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu szacowana jest jako różnica między ich wartością księgową (wartością w sprawozdaniu z sytuacji finansowej), a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy użyciu pierwotnej efektywnej stopy procentowej. Wszelkie straty ujmowane są jako zysk lub strata bieżącego okresu i zmniejszają wartość księgową pożyczek udzielonych i należności, przy czym Grupa kontynuuje naliczanie odsetek od zaktualizowanych aktywów. Jeżeli późniejsze okoliczności świadczą o ustaniu przesłanek powodujących powstanie utraty wartości, wówczas odwrócenie odpisu aktualizującego ujmowane jest jako zysk lub strata bieżącego okresu.

Aktywa niefinansowe

Wartość bilansowa aktywów niefinansowych, innych niż zapasy i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego, poddawana jest ocenie na koniec każdego okresu sprawozdawczego w celu stwierdzenia, czy występują przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Jeżeli stwierdzono istnienie takich przesłanek, szacowana jest wartość odzyskiwalna danego składnika aktywów, w celu ustalenia potencjalnego odpisu z tego tytułu. W sytuacji, gdy nie jest możliwe oszacowanie wartości odzyskiwalnej składnika aktywów, przeprowadza się analizę wartości odzyskiwalnej dla grupy aktywów generujących przepływy pieniężne, do której należy dany składnik aktywów.

Wartość odzyskiwalna wartości firmy, wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania oraz wartości niematerialnych, które nie są jeszcze zdadne do użytkowania, jest szacowana każdego roku w tym samym terminie. Stratę z tytułu utraty wartości ujmuje się jeśli wartość księgowa składnika aktywów lub związanego z nim ośrodka wypracowującego środki pieniężne (OWSP) przekracza jego szacowaną wartość odzyskiwalną.

Wartość odzyskiwalna aktywów lub OWSP definiowana jest jako większa z ich wartości netto możliwej do uzyskania ze sprzedaży oraz ich wartości użytkowej. Przy szacowaniu wartości użytkowej przyszłe przepływy pieniężne dyskontowane są przy użyciu stopy procentowej przed opodatkowaniem, która odzwierciedla aktualną rynkową ocenę wartości pieniądza w czasie oraz czynniki ryzyka charakterystyczne dla danego składnika aktywów lub OWSP. Dla celów przeprowadzania testów na utratę wartości, aktywa grupuje się do najmniejszych możliwych do określenia zespołów aktywów generujących wpływy pieniężne w znacznym stopniu niezależnie od innych aktywów lub OWSP.

Grupa dokonuje oceny utraty wartości firmy grupując ośrodki wypracowujące środki pieniężne tak, aby szczebel organizacji, nie wyższy niż wyodrębniony segment operacyjny, na którym przeprowadza się tą ocenę odzwierciedlał najniższy szczebel organizacji, na którym Grupa monitoruje wartość firmy dla potrzeb wewnętrznych. Dla celów testów na utratę wartości, wartość firmy nabytą w procesie połączenia jednostek gospodarczych alokuje się do tych ośrodków wypracowujących środki pieniężne, dla których spodziewane jest uzyskanie efektów synergii z połączenia.

Aktywa wspólne (korporacyjne) Grupy nie generują osobnych wpływów pieniężnych i są użytkowane przez więcej niż jeden OWSP. Aktywa wspólne są przypisane do OWSP na bazie jednolitych i zasadnych przesłanek i podlegają testom na utratę wartości jako element testowanych OWSP do których są przypisane.

Odpisy z tytułu utraty wartości są ujmowane w zysku lub stracie bieżącego okresu. Utrata wartości ośrodka wypracowującego środki pieniężne jest w pierwszej kolejności ujmowana jako zmniejszenie wartości firmy przypisanej do tego ośrodka (grupy ośrodków), a następnie jako zmniejszenie wartości księgowej pozostałych aktywów tego ośrodka (grupy ośrodków) na zasadzie proporcjonalnej. Odpisy aktualizujące wartość rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych są prezentowane w sprawozdaniu z całkowitych dochodów w pozycji „Amortyzacja i odpisy z tytułu utraty wartości”.

Odpis wartości firmy z tytułu utraty wartości nie jest odwracany. W odniesieniu do innych aktywów, odpisy z tytułu utraty wartości rozpoznane w poprzednich okresach, są poddawane na każdy koniec okresu sprawozdawczego ocenie, czy zaszły przesłanki wskazujące na zmniejszenie utraty wartości lub jej całkowite odwrócenie. Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości jest odwracany, jeżeli zmieniły się szacunki zastosowane do szacowania wartości odzyskiwalnej. Odpis z tytułu utraty wartości odwracany jest tylko do wysokości wartości bilansowej składnika aktywów pomniejszonej o odpisy amortyzacyjne, jaka byłaby wykazana w sytuacji, gdyby odpis z tytułu utraty wartości nie został ujęty.

3.10 Świadczenia pracownicze

Długoterminowe świadczenia pracownicze

Zobowiązania netto Grupy z tytułu długoterminowych świadczeń pracowniczych dotyczą zobowiązań z tytułu przyszłych wypłat odpraw emerytalnych wynikających z przepisów kodeksu pracy, do których pracownicy nabyli prawo w zamian za pracę w okresie bieżącym i okresach ubiegłych. Wartość tych świadczeń jest dyskontowana w celu ustalenia ich wartości bieżącej. Stopę dyskontową ustala się na podstawie występujących na koniec okresu sprawozdawczego stóp rentowności obligacji skarbowych, których termin wykupu zbliżony jest do terminu realizacji zobowiązania. Wycena świadczeń jest dokonywana przy użyciu metody prognozowanych uprawnień jednostkowych. Zyski i straty aktuarialne są ujmowane w innych całkowitych dochodach.

Płatności w formie akcji

Wartość godziwa przyznanej opcji zakupu akcji Jednostki Dominującej jest ujęta jako koszty z tytułu wynagrodzeń w korespondencji ze zwiększeniem kapitału własnego. Wartość godziwa jest określana na dzień przyznania opcji zakupu akcji przez pracowników i rozłożona na okres, w którym pracownicy nabędą bezwarunkowo prawo do realizacji opcji. Kwota obciążająca koszty jest korygowana w celu odzwierciedlenia aktualnej liczby przyznaczonych opcji, dla których warunki świadczenia pracy oraz warunki nierynkowe nabywania uprawnień są spełnione.

Programy określonych świadczeń

Program określonych świadczeń to program świadczeń po okresie zatrudnienia inny niż program określonych składek. Zobowiązanie netto Grupy z tytułu programu określonych świadczeń jest szacowane osobno dla każdego planu poprzez ustalenie wartości przyszłych świadczeń, na które pracownicy zarobili świadcząc pracę w bieżącym okresie oraz w okresach ubiegłych. Powyższe świadczenia dyskontuje się w celu ustalenia ich wartości bieżącej. Wszelkie nieujęte koszty przeszłego zatrudnienia oraz wartość godziwa aktywów programu są odejmowane. Stopę dyskontową ustala się na podstawie występujących na koniec okresu sprawozdawczego rynkowych stóp zwrotu z wysokoocenianych obligacji państwowych, które mają termin wykupu zbliżony do terminu realizacji zobowiązań Grupy oraz są denominowane w tej samej walucie, w której oczekuje się płatności świadczeń.

Wycena świadczeń jest dokonywana corocznie przez wykwalifikowanego aktuarusza przy użyciu metody prognozowanych uprawnień jednostkowych. W przypadku, gdy z szacunku wynika powstanie nadwyżki w programie określonych świadczeń Grupy, ujmuje się ją w wysokości niższej spośród nadwyżki w programie określonych świadczeń albo pułapu aktywów ustalonego na podstawie stopy dyskontowej.

Grupa ujmuje wszystkie zyski lub straty aktuarialne wynikające z programu określonych świadczeń w innych całkowitych dochodach, a wszystkie koszty związane z programem określonych świadczeń w kosztach świadczeń pracowniczych w zysku lub stracie bieżącego okresu.

Grupa ujmuje wszystkie zyski lub straty z ograniczenia lub rozliczenia programu określonych świadczeń w momencie ograniczenia lub rozliczenia. Zysk lub strata na ograniczeniu obejmuje wszelkie zmiany w wartości godziwej aktywów programu, zmianę bieżącej wartości programu określonych świadczeń

oraz wszelkie zyski i straty aktuarialne, jak również koszty przeszłego zatrudnienia, które nie zostały wcześniej ujęte.

Grupa w celu wyceny do wartości bieżącej zobowiązania netto z tytułu programu określonych świadczeń korzysta z usług licencjonowanego aktuarium. Wycena dokonywana jest metodą prognozowanych uprawnień jednostkowych.

3.11 Rezerwy

Rezerwa zostaje ujęta wtedy, gdy na Grupie ciąży wynikający z przeszłych zdarzeń obecny prawny lub zwyczajowo oczekiwany obowiązek, który można wiarygodnie wycenić i prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku wiązać się będzie z wypływem korzyści ekonomicznych. Rezerwy tworzone są w wysokości najbardziej wiarygodnego szacunku nakładów niezbędnych do wypełnienia obecnego obowiązku na koniec okresu sprawozdawczego przy uwzględnieniu ryzyka i niepewności towarzyszącego zdarzeniom i okolicznościom prowadzącym do wypełnienia obowiązku.

3.12 Zobowiązania warunkowe

Przez zobowiązania warunkowe rozumie się powstały na skutek zdarzeń przeszłych możliwy obowiązek, którego istnienie zostanie potwierdzone dopiero w momencie wystąpienia lub niewystąpienia jednego lub większej ilości niepewnych przyszłych zdarzeń, które nie w pełni podlegają kontroli Grupy oraz obecny obowiązek nieujęty w sprawozdaniu finansowym powstały na skutek zdarzeń przeszłych, którego wartości nie można wycenić wystarczająco wiarygodnie lub nie jest prawdopodobne, aby konieczne było wydatkowanie środków uosabiających korzyści ekonomiczne w celu wypełnienia tego obowiązku. Grupa nie ujmuje w bilansie zobowiązań warunkowych, są one natomiast szczegółowo ujawnione w sprawozdaniu finansowym.

3.13 Przychody

Sprzedaż towarów

Przychody ze sprzedaży towarów w toku zwykłej działalności wyceniane są według wartości godziwej otrzymanej lub należnej zapłaty, pomniejszonej o wartość zwrotów, upustów i rabatów.

Przychody są ujmowane wtedy, gdy istnieje przekonujący dowód, zazwyczaj w postaci wykonanej umowy sprzedaży, świadczący o przeniesieniu zasadniczo całego ryzyka i korzyści na kupującego, istnieje wysokie prawdopodobieństwo otrzymania zapłaty, poniesione koszty oraz prawdopodobieństwo zwrotu towaru można wiarygodnie oszacować, nie występuje trwałe zaangażowanie w zarządzanie dobrami, a kwotę przychodu można wiarygodnie wycenić.

Świadczenie usług

Przychody ze sprzedaży usług ujmowane są w miesiącu ich wykonania. Grupa świadczy usługi marketingowe. W sytuacji, gdy świadczenie usług na podstawie jednego kontraktu ma miejsce w różnych okresach sprawozdawczych, przychód jest rozpoznawany w proporcji do wykonania świadczenia na dzień sprawozdawczy. Przychody osiągnięte z tytułu świadczenia usług

marketingowych za wyjątkiem katalogów i reklamy prezentowane są jako pomniejszenie wartości sprzedanych towarów i materiałów.

Przychody z tytułu podnajmu

Przychody z tytułu podnajmu wynajmowanych powierzchni handlowych ujmowane są w zysku lub stracie bieżącego okresu metodą liniową przez okres trwania umowy. Przychody z tytułu podnajmu wynajętych nieruchomości ujmowane są jako przychody ze sprzedaży.

3.14 Opłaty leasingowe

Opłaty z tytułu leasingu operacyjnego ujmowane są liniowo przez okres leasingu w zysku lub stracie bieżącego okresu. Korzyści otrzymane w zamian za podpisanie umowy leasingu stanowią integralną część całkowitych kosztów leasingu i są ujmowane w zysku lub stracie bieżącego okresu przez okres trwania umowy leasingu.

Minimalne opłaty leasingowe ponoszone w związku z leasingiem finansowym są rozdzielane na część stanowiącą koszty finansowe oraz część zmniejszającą zobowiązania. Część stanowiąca koszt finansowy jest przypisywana do poszczególnych okresów w czasie trwania umowy leasingu w taki sposób, aby uzyskać stałą okresową stopę procentową w stosunku do stanu zobowiązania.

W momencie rozpoczęcia wykonywania umowy, Grupa dokonuje oceny, czy jest to umowa leasingowa lub czy zawiera leasing. Określony składnik aktywów jest przedmiotem leasingu, jeśli wywiązanie się z umowy zależy od korzystania z tego składnika aktywów. Umowa przenosi prawo do użytkowania składnika aktywów, jeśli na jej podstawie Grupa otrzymuje prawo do sprawowania kontroli nad użytkowaniem tego składnika aktywów.

Płatności oraz inne formy zapłaty wymagane umową, w momencie rozpoczęcia jej wykonywania lub przy ponownej jej ocenie, są rozdzielane przez Grupę na takie, które są związane z leasingiem i te, które wiążą się z innymi elementami umowy, w oparciu o względne wartości godziwe leasingu i innych elementów. Jeżeli, w przypadku leasingu finansowego, Grupa stwierdzi, że wiarygodne rozdzielanie płatności jest niewykonalne w praktyce, wówczas aktywa i zobowiązania ujmowane są w kwocie równej wartości godziwej składnika aktywów, który został zidentyfikowany jako przedmiot leasingu. Następnie zmniejsza się zobowiązanie w miarę dokonywanych płatności oraz ujmuje się przypisane koszty finansowe z tytułu zobowiązania, stosując w tym celu krańcową stopę procentową właściwą dla pożyczek Grupy.

3.15 Przychody i koszty finansowe

Przychody finansowe obejmują przychody odsetkowe związane z zainwestowanymi przez Grupę funduszami. Przychody odsetkowe ujmuje się jako zysk lub stratę bieżącego okresu zgodnie z zasadą memoriału, z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej.

Koszty finansowe obejmują koszty odsetkowe związane z finansowaniem zewnętrznym oraz odpisy z tytułu utraty wartości aktywów finansowych (innych niż należności handlowe).

Koszty finansowania zewnętrznego nie dające się bezpośrednio przypisać do nabycia lub wytworzenia określonych aktywów są ujmowane w zysku lub stracie bieżącego okresu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej.

Zyski i straty z tytułu różnic kursowych wykazuje się w kwocie netto jako przychody lub koszty finansowe zależnie od ich łącznej pozycji netto.

3.16 Podatek dochodowy

Podatek dochodowy obejmuje część bieżącą i część odroczoną. Bieżący i odroczony podatek dochodowy ujmowany jest jako zysk lub strata bieżącego okresu, z wyjątkiem sytuacji, kiedy dotyczy połączenia jednostek oraz pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym lub jako inne całkowite dochody.

Podatek bieżący jest to oczekiwana kwota zobowiązań lub należności z tytułu podatku od dochodu do opodatkowania za dany rok, ustalona z zastosowaniem stawek podatkowych obowiązujących prawnie lub faktycznie na dzień sprawozdawczy oraz korekty zobowiązania podatkowego dotyczącego lat ubiegłych.

Podatek odroczony ujmuje się w związku z różnicami przejściowymi pomiędzy wartością bilansową aktywów i zobowiązań i ich wartością ustalaną dla celów podatkowych. Odroczony podatek dochodowy nie jest ujmowany w przypadku różnic przejściowych wynikających z początkowego ujęcia aktywów lub zobowiązań pochodzących z transakcji, która nie jest połączeniem jednostek gospodarczych i nie wpływa ani na zysk lub stratę bieżącego okresu ani na dochód do opodatkowania oraz różnice związane z inwestycjami w jednostkach zależnych i współkontrolowanych w zakresie, w którym nie jest prawdopodobne, że zostaną one zbyte w dającej się przewidzieć przyszłości. Ponadto, nie ujmuje się podatku odroczonego od różnic przejściowych powstałych w związku z początkowym ujęciem wartości firmy. Podatek odroczony jest wyceniany z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą stosowane wtedy, gdy przejściowe różnice odwrócą się, przy tym za podstawę przyjmowane są przepisy podatkowe obowiązujące prawnie lub faktycznie do dnia sprawozdawczego.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego są kompensowane, jeżeli Grupa posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzania kompensaty bieżących zobowiązań i aktywów podatkowych i pod warunkiem, że aktywa i zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego dotyczą podatku dochodowego nałożonego przez tą samą władzę podatkową na tego samego podatnika lub na różnych podatników, którzy zamierzają rozliczyć zobowiązania i należności z tytułu podatku dochodowego w kwocie netto lub jednocześnie zrealizować należności i rozliczyć zobowiązanie.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego związane z nierozliczoną stratą podatkową i ujemnymi różnicami przejściowymi, są ujmowane do wysokości, do której jest prawdopodobne, iż osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na ich wykorzystanie.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego podlegają ponownej ocenie na każdy dzień sprawozdawczy i obniża się je w zakresie, w jakim nie jest prawdopodobne zrealizowanie związanych z nimi korzyści w podatku dochodowym.

3.17 Zysk na jedną akcję

Grupa prezentuje podstawowy i rozwodniony zysk na jedną akcję dla akcji zwykłych. Podstawowy zysk na jedną akcję jest wyliczany przez podzielenie zysku lub straty przypadającej posiadaczom akcji zwykłych przez średnią ważoną liczbę akcji zwykłych w roku, skorygowaną o posiadane przez Grupę akcje własne. Rozwodniony zysk na jedną akcję jest wyliczany przez podzielenie skorygowanego zysku lub straty przypadającej dla posiadaczy akcji zwykłych przez średnią ważoną liczbę akcji zwykłych skorygowaną o posiadane akcje własne oraz o efekty rozwodniające potencjalnych akcji, które obejmują opcje na akcje przyznane pracownikom.

3.18 Raportowanie segmentów działalności

Segment operacyjny jest częścią Grupy zaangażowaną w działalność gospodarczą, w związku z którą może uzyskiwać przychody oraz ponosić koszty, w tym przychody i koszty związane z transakcjami z innymi częściami Grupy. Wyniki operacyjne każdego segmentu operacyjnego są regularnie przeglądane przez główny organ odpowiedzialny za podejmowanie decyzji operacyjnych w Grupie, który decyduje o alokacji zasobów do segmentu i ocenia jego wyniki działalności, przy czym dostępne są oddzielne informacje finansowe o każdym segmencie.

Wyniki operacyjne każdego segmentu, które są raportowane do organu odpowiedzialnego za podejmowanie decyzji operacyjnych w Grupie, obejmują zarówno pozycje, które mogą zostać bezpośrednio przypisane do danego segmentu, jak i te mogące być przypisane pośrednio, na podstawie uzasadnionych przesłanek.

Wydatki inwestycyjne segmentu to całkowite koszty poniesione w ciągu roku na zakup rzeczowych środków trwałych oraz wartości niematerialnych, z wyłączeniem nabycia spółek zależnych.

3.19 Nowe standardy i interpretacje niezastosowane w niniejszym sprawozdaniu finansowym

Zmiany w standardach

Zasady (polityki) rachunkowości zastosowane do sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzaniu sprawozdania finansowego Grupy za rok zakończony 31 grudnia 2015 roku za wyjątkiem przedstawionych poniżej. Poniższe zmiany do MSSF, zostały zastosowane w niniejszym sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich datą wejścia w życie, jednak nie miały one istotnego wpływu na zaprezentowane i ujawnione informacje finansowe, nie miały zastosowania do transakcji zawieranych przez Grupę lub Grupa zdecydowała o niekorzystaniu z nowych opcji wyceny:

- Zmiany wynikające z przeglądu MSSF 2010-2012 obejmujące zmiany do MSSF 2 Płatności w formie akcji, zmiany do MSSF 3 Połączenie przedsięwzięć, zmiany do MSSF 8 Segmenty operacyjne, zmiany do MSR 16 Rzeczowe aktywa trwałe oraz MSR 38 Aktywa niematerialne, zmiany do MSSF 13 Wycena do wartości godziwej oraz zmiany do MSR 24 Ujawnienie informacji o podmiotach powiązanych, zmiany do MSSF 7 Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji oraz zmiany do MSR 19 Świadczenia pracownicze,
- Zmiany wynikające z przeglądu MSSF 2012-2014 obejmujące zmiany do MSSF 5 Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana, zmiany do MSR 34 Śródroczna sprawozdawczość finansowa,
- Zmiany do MSR 16 oraz MSR 38 Wyjaśnienie dopuszczalnych metod amortyzacji,
- Zmiany do MSR 1 Ujawnienia,
- Zmiany do MSR 27 Metoda praw własności w jednostkowym sprawozdaniu finansowym,
- Zmiany do MSR 16 i MSR 41 Rolnictwo: rośliny produkcyjne,
- Zmiany do MSSF 11 Rozliczenie nabycia udziału we wspólnej działalności,
- Zmiany do MSR 19 Programy określonych świadczeń: składki pracownicze,
- Zmiany do MSSF 10, MSSF 12 i MSR 28 Jednostki inwestycyjne: Zastosowanie wyłączenia z konsolidacji.

Przyjęcie powyższych przepisów nie spowodowało znaczących zmian w polityce rachunkowości Grupy ani w prezentacji danych w sprawozdaniach finansowych.

Standardy nieobowiązujące i niezatwierdzone przez Komisję Europejską

Grupa zamierza przyjąć opublikowane, lecz nieobowiązujące do dnia publikacji niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego zmiany MSSF UE, zgodnie z datą ich wejścia w życie. Standardy i interpretacje przyjęte przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości, które według stanu na dzień 31 grudnia 2016 roku nie zostały zatwierdzone przez Komisję Europejską (KE) do stosowania lub nie weszły w życie i w związku z tym nie zostały zastosowane w niniejszym sprawozdaniu:

- MSSF 9 „Instrumenty finansowe” – obowiązujący w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie,
- MSSF 14 „Działalność objęta regulacją cen; salda pozycji odroczonej” - Komisja Europejska zdecydowała się na odłożenie przyjęcia standardu do czasu zakończenia prac nad jego całościowym kształtem,
- MSSF 15 „Przychody z umów z kontrahentami” obowiązujący w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2018 roku,
- MSSF 16 „Leasing” obowiązujący w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2019 roku,
- Zmiany do MSSF 10, MSSF 12 i MSR 28 „Jednostki inwestycyjne: Zastosowanie wyjątku od konsolidacji” obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2016 roku,
- Zmiany do MSSF 10 i MSR 28 „Transakcje sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem, a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem” - data obowiązywania została odroczone na czas nieokreślony,
- Zmiany do MSR 12 „Podatek dochodowy: Rozpoznanie aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego na niezrealizowane straty” obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2017 roku,
- Zmiany do MSR 7 „Sprawozdanie z przepływów pieniężnych: Ujawnienia” obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2017 roku,
- Wyjaśnienia do MSSF 15 „Przychody z umów z kontrahentami” obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2018 roku,
- Zmiany do MSSF 2 „Płatności na bazie akcji: Klasyfikacja i wycena transakcji płatności na bazie akcji” obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2018 roku,
- Zmiany wynikające z przeglądu MSSF 2014-2016 – Zmiany do MSSF 12 mają zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2017 roku lub później, natomiast Zmiany do MSSF 1 oraz MSR 28 mają zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- Interpretacja KIMSF 22 Transakcje w walucie obcej i zaliczki – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- Zmiany do MSR 40: Przeniesienie nieruchomości inwestycyjnej – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku Grupa rozpoczęła prace nad wdrożeniem postanowień MSSF 15 Przychody z umów z klientami pod kątem ich ujęcia wg zmienionych kryteriów ujmowania przychodów. Ze względu na zakres zmian i koniecznych analiz, na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego Grupa nie dokonała jeszcze pełnego oszacowania liczbowego wpływu implementacji postanowień MSSF 15 na pozycje sprawozdania finansowego.

Zgodnie z MSSF 16 w przypadku umów leasingu leasingobiorca ujmuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej zobowiązanie odzwierciedlające przyszłe płatności leasingowe i składnik aktywów z tytułu „prawa do użytkowania aktywa”. W rachunku zysków i strat leasingobiorca wykazuje koszty odsetkowe od zobowiązania z tytułu leasingu i amortyzację składnika aktywów z tytułu „prawa do użytkowania”. Amortyzacja liniowa prawa do użytkowania oraz zastosowanie metody efektywnej stopy procentowej do zobowiązania z tytułu leasingu będzie skutkowało wyższym łącznym obciążeniem wyniku finansowego w początkowych latach i zmniejszaniem się kosztów w dalszej części okresu leasingu. W ocenie Zarządu Jednostki Dominującej ze względu na wyżej opisane kategorie wejście w życie MSSF 16 będzie miało istotny wpływ na sprawozdanie Grupy, ale Zarząd Jednostki Dominującej jest w trakcie analizy dokładnego wpływu.

MSSF 9 Instrumenty Finansowe, który zgodnie z oczekiwaniami, będzie obowiązkowy dla sprawozdania finansowego Jednostkowego za rok 2018 i będzie mieć wpływ na klasyfikację i wycenę aktywów finansowych. Grupa nie planuje wcześniejszego zastosowania tego standardu, a zakres jego wpływu nie został jeszcze oszacowany.

4. Ustalenie wartości godziwej

Wartość godziwa jest rozumiana jako cena, która byłaby otrzymana ze sprzedaży składnika aktywów, bądź zapłacona w celu przeniesienia zobowiązania w transakcji przeprowadzonej na zwykłych warunkach zbycia składnika aktywów między uczestnikami rynku na dzień wyceny w aktualnych warunkach rynkowych. Wycena wartości godziwej opiera się na założeniu, że transakcja sprzedaży składnika aktywów lub przeniesienia zobowiązania odbywa się albo:

- na głównym rynku dla danego składnika aktywów bądź zobowiązania,
- w przypadku braku głównego rynku, na najkorzystniejszym rynku dla danego składnika aktywów lub zobowiązania.

Zarówno główny, jak i najbardziej korzystny rynek muszą być dostępne dla Grupy.

Wartość godziwa składnika aktywów lub zobowiązania jest mierzona przy założeniu, że uczestnicy rynku przy ustalaniu ceny składnika aktywów lub zobowiązania działają w swoim najlepszym interesie gospodarczym.

Wycena wartości godziwej składnika aktywów niefinansowych uwzględnia zdolność uczestnika rynku do wytworzenia korzyści ekonomicznych poprzez jak największe i najlepsze wykorzystanie składnika aktywów lub jego zbycie innemu uczestnikowi rynku, który zapewniłby jak największe i jak najlepsze wykorzystanie tego składnika aktywów.

Grupa stosuje techniki wyceny, które są odpowiednie do okoliczności i w przypadku których są dostępne dostateczne dane do wyceny wartości godziwej, przy maksymalnym wykorzystaniu odpowiednich obserwowalnych danych wejściowych i minimalnym wykorzystaniu nieobserwowalnych danych wejściowych.

Wszystkie aktywa oraz zobowiązania, które są wyceniane do wartości godziwej lub ich wartość godziwa jest ujawniana w sprawozdaniu finansowym są klasyfikowane w hierarchii wartości godziwej w sposób opisany poniżej na podstawie najniższego poziomu danych wejściowych, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej traktowanej jako całość:

- Poziom 1 – Notowane (nieskorygowane) ceny rynkowe na aktywnym rynku dla identycznych aktywów lub zobowiązań,

- Poziom 2 – Techniki wyceny, dla których najniższy poziom danych wejściowych, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej jako całości jest bezpośrednio bądź pośrednio obserwowalny,
- Poziom 3 - Techniki wyceny, dla których najniższy poziom danych wejściowych, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej jako całości jest nieobserwowalny.

Na każdą datę bilansową, w przypadku aktywów i zobowiązań występujących na poszczególne daty bilansowe w sprawozdaniu finansowym Grupa ocenia, czy miały miejsce transfery między poziomami hierarchii poprzez ponowną ocenę klasyfikacji do poszczególnych poziomów, kierując się istotnością danych wejściowych z najniższego poziomu, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej traktowanej jako całość.

Przyjęte przez Grupę zasady rachunkowości i ujawnień wymagają określenia wartości godziwej zarówno finansowych, jak i niefinansowych aktywów i zobowiązań. Wartości godziwe są ustalane i ujawniane z zastosowaniem przedstawionych poniżej metod. W uzasadnionych przypadkach, dalsze informacje na temat założeń przyjętych do określenia wartości godziwej przedstawiono w notach objaśniających dotyczących poszczególnych aktywów i zobowiązań.

4.1 Rzeczowe aktywa trwałe

Wartość godziwa rzeczowych aktywów trwałych nabytych w wyniku połączenia jednostek oparta jest na ich wartości rynkowej. Wartość godziwa składników rzeczowych aktywów trwałych (za wyjątkiem nieruchomości) jest ustalana z zastosowaniem podejścia rynkowego i metod kosztowych, które opierają się na cenach rynkowych podobnych składników, o ile informacje te są dostępne, a w uzasadnionych przypadkach opierają się na kosztach zastąpienia. Szacunki kosztu odtworzenia pomniejszonego o skumulowaną amortyzację odzwierciedlają korekty będące efektem fizycznego pogorszenia, jak również utraty funkcjonalnej i ekonomicznej użyteczności aktywów.

4.2 Zapasy

Wartość godziwa zapasów nabytych w drodze połączenia jednostek jest ustalana w oparciu o szacowaną cenę sprzedaży w toku zwykłej działalności gospodarczej, pomniejszoną o szacowane koszty przygotowania do sprzedaży i sprzedaży oraz o rozsądną marżę zysku opartą na nakładach na przygotowanie do sprzedaży i sprzedaż zapasów.

4.3 Należności z tytułu dostaw i usług

Wartość godziwa należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności jest szacowana jako bieżąca wartość przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych za pomocą rynkowej stopy procentowej na dzień sprawozdawczy.

4.4 Zobowiązania finansowe niebędące instrumentami pochodnymi

Wartość godziwa, szacowana jedynie dla celów ujawnienia, jest obliczona na podstawie wartości bieżącej przyszłych przepływów pieniężnych z tytułu zwrotu kwoty głównej i zapłaty odsetek, zdyskontowanych z zastosowaniem rynkowej stopy procentowej na dzień sprawozdawczy.

W przypadku leasingu finansowego rynkową stopę procentową ustala się przez odniesienie do podobnych umów leasingowych.

4.5 Płatność w formie akcji

Wartość godziwa szacowana jest przy pomocy modelu Blacka-Scholesa. Przewidywana zmienność cen jest oszacowana na podstawie średniej historycznej zmienności cen dla Jednostki Dominującej i rynku. Dane wejściowe do wyceny obejmują cenę akcji na datę przyznania, cenę wykonania opcji, oczekiwaną zmienność (oszacowana na podstawie średniej historycznej zmienności cen dla Jednostki Dominującej i rynku), okres trwania opcji, przewidywaną dywidendę oraz stopę procentową wolną od ryzyka.

5. Zarządzanie ryzykiem finansowym

5.1 Wprowadzenie

Grupa jest narażona na następujące rodzaje ryzyka wynikające z korzystania z instrumentów finansowych:

- Ryzyko kredytowe
- Ryzyko płynności
- Ryzyko rynkowe
- Ryzyko walutowe
- Ryzyko stopy procentowej

Nota przedstawia informacje na temat ekspozycji Grupy na dany rodzaj ryzyka, cele, zasady oraz procedury pomiaru i zarządzania ryzykiem przyjęte przez Grupę, jak też informacje o zarządzaniu kapitałem przez Grupę.

5.2 Podstawowe zasady zarządzania ryzykiem

Zarząd Jednostki Dominującej ponosi odpowiedzialność za ustanowienie systemu zarządzania i nadzór nad zarządzaniem ryzykiem przez Grupę.

Zasady zarządzania ryzykiem przez Grupę mają na celu identyfikację i analizę rodzajów ryzyka, na które Grupa jest narażona, określenie odpowiednich limitów i kontroli, jak też monitorowanie ryzyka i stopnia dopasowania do niego limitów. Zasady zarządzania ryzykiem i systemy podlegają regularnym przeglądom w celu uwzględnienia zmiany warunków rynkowych i zmian w działalności Grupy.

Poprzez odpowiednie szkolenia, przyjęte standardy i procedury zarządzania, Grupa dąży do zbudowania mobilizującego i konstruktywnego środowiska kontroli, w którym wszyscy pracownicy rozumieją swoją rolę i obowiązki.

5.3 Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe jest to ryzyko poniesienia straty finansowej przez Grupę w sytuacji, kiedy klient lub strona instrumentu finansowego nie spełni obowiązków wynikających z umowy. Ryzyko kredytowe związane jest przede wszystkim z należnościami od klientów oraz udzielonymi pożyczkami.

Grupa stosuje politykę kredytową, zgodnie z którą ekspozycja na ryzyko kredytowe jest monitorowana na bieżąco.

Narażenie Grupy na ryzyko kredytowe jest ograniczone, co wynika z tego że większość jednostek Grupy prowadzi sprzedaż towarów i usług na rzecz klientów detalicznych, która jest realizowana za gotówkę

oraz poprzez płatności kartami płatniczymi i kredytowymi, co jest zgodne ze specyfiką branży duty-free. Pozostała sprzedaż to sprzedaż usług marketingowych na rzecz dostawców i należności z tego tytułu są kompensowane z zobowiązaniami lub nimi zabezpieczone. Partner, poprzez którego Jednostki Grupy autoryzują karty płatnicze to firma będąca jednym z liderów w branży, a termin płatności jest bardzo krótki. Jedynie takie jednostki bezpośrednio zależne jak „Baltona” Shipchangers Sp. z o.o. (prawie 12 % przychodów ze sprzedaży towarów Grupy w 2016 roku) oraz jednostki należące do grupy CDD Holding BV nabytej w roku 2013 (około 17% przychodów ze sprzedaży towarów Grupy w 2016 roku) posiadają istotną ekspozycję na ryzyko kredytowe, gdyż model biznesowy polega na sprzedaży na kredyt kupiecki. W tym przypadku ocena klientów wynika głównie z indywidualnych cech każdego klienta. Ocena wiarygodności kredytowej jest przeprowadzana w stosunku do wszystkich klientów wymagających kredytowania. Każdy klient jest oceniany pod kątem wiarygodności kredytowej zanim zostaną mu zaoferowane zwykłe terminy płatności i dostawy oraz inne standardowe warunki umowy. Dla każdego klienta jest wyznaczony limit kredytowy decyzją Zarządu. Klienci, którzy nie spełniają wymogów wiarygodności kredytowej stosowanych przez Grupę, mogą dokonywać transakcji wyłącznie na podstawie przedpłat.

Grupa tworzy odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości, które odpowiadają szacunkowej wartości poniesionych strat na należnościach z tytułu dostaw i usług oraz na pozostałych należnościach.

Na koniec okresu sprawozdawczego wartość udzielonych pożyczek wynosiła 110 tys. zł (2015 r.: 104 tys. zł).

Na dzień 31 grudnia 2016 r. Grupa posiadała środki pieniężne i ich ekwiwalenty w wysokości 9.876 tys. zł (2015 r.: 7.066 tys. zł), co stanowi jej maksymalną ekspozycję na ryzyko kredytowe w stosunku do tych aktywów. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty są ulokowane w kasach zlokalizowanych w punktach handlowych oraz w wiarygodnym, licencjonowanym banku.

5.4 Ryzyko płynności

Ryzyko płynności jest to ryzyko wystąpienia trudności w spełnieniu przez Grupę obowiązków związanych ze zobowiązaniami finansowymi, które rozliczane są w drodze wydania środków pieniężnych lub innych aktywów finansowych. Zarządzanie płynnością przez Grupę polega na zapewnianiu, w możliwie najwyższym stopniu, aby Grupa zawsze posiadała płynność wystarczającą do regulowania wymaganych zobowiązań, zarówno w normalnej jak i kryzysowej sytuacji, bez narażania na niedopuszczalne straty lub podważenie reputacji Grupy. Do tego celu Grupa utrzymuje odpowiedni poziom środków pieniężnych, dba o dostępność finansowania dzięki wystarczającej kwocie przyznanym źródeł kredytowania oraz wykorzystuje warunki płatności oferowane przez dostawców. Kierownictwo monitoruje bieżące prognozy środków płynnych Grupy na podstawie przewidywanych przepływów pieniężnych.

Zazwyczaj Grupa ma zapewnione środki pieniężne płatne na żądanie w kwocie wystarczającej dla pokrycia oczekiwanych wydatków operacyjnych w okresie 60 dni, w tym na obsługę zobowiązań finansowych. Ta polityka nie obejmuje jednak ekstremalnych sytuacji, których nie można przewidzieć na podstawie racjonalnych przesłanek, takich jak na przykład kłęski żywiołowe.

Stronami umów kredytowych (głównie na kredyty w rachunku bieżącym) są jedynie 3 spośród spółek Grupy.

Jednostka Dominująca Grupy jest stroną umowy wielocelowej linii kredytowej z okresem kredytowania odpowiednio do 8 lutego 2021 r. oraz bieżącym terminem udostępnienia kredytu (wg stanu na koniec

okresu sprawozdawczego) do 1 sierpnia 2017 roku. Na podstawie tej umowy Jednostka Dominująca utrzymuje następujące linie kredytowe:

- 13.000 tys. zł – kredyt w rachunku bieżącym, zabezpieczony m.in. zastawem rejestrowym na zapasach, depozytem oraz gwarancją korporacyjną wystawioną przez Flemingo International BVI. Odsetki naliczane według WIBOR plus marża banku; saldo zadłużenia na koniec okresu sprawozdawczego wynosiło 3.141 tys. zł;
- 34.000 tys. zł – linia gwarancyjna zabezpieczona na majątku Spółki (maksymalny okres ważności gwarancji wynosi 12 miesięcy).

Jednostka Dominująca jest również stroną umowy, w ramach której przyznano jej kredyt nieodnawialny do kwoty 4.500 tys. zł z terminem spłaty do 30 sierpnia 2019 roku. Realizacja kredytu zgodnie z zapisami umowy nastąpiła do 31 grudnia 2016 roku w kwocie 2.577 tys. zł. Kredyt zabezpieczony jest m.in. zastawem rejestrowym na zapasach, cesją praw z polisy ubezpieczeniowej oraz gwarancją korporacyjną wystawioną przez Flemingo International BVI. Odsetki naliczane są według WIBOR plus marża banku, natomiast saldo zadłużenia na koniec okresu sprawozdawczego wynosiło 2.577 tys. zł.

Dodatkowo, jedna z jednostek Grupy posiada kredyt odnawialny w banku Polska Kasa Opieki S.A., którego saldo na dzień bilansowy wynosi 983 tys. zł, a dostępny limit wynosi 1.500 tys. zł i 500 tys. na gwarancje. Kredyt jest dostępny do dnia 30 kwietnia 2017 roku. W dniu 26 kwietnia 2017 r. podpisano umowę kredytu w rachunku bieżącym zwiększając kwotę limitu do 2.000 tys. zł i wydłużając udostępnienie kredytu do 30 kwietnia 2018 roku.

Ponadto jedna z jednostek Grupy jest stroną umowy kredytu w rachunku bieżącym denominowanego w euro, którego maksymalny limit wynosi 800 tys. euro. Kredyt został udzielony przez bank KBC, a jego wartość na dzień bilansowy wynosiła 3.539 tys. zł. Oprocentowanie kredytu jest równe sumie aktualnej stopy EURIBOR i marży banku. Jednostka posiada otwartą linię kredytową bez ustalonego terminu zakończenia z okresem wypowiedzenia 30 dni.

Dodatkowo zarówno w ciągu roku 2016 jak i w okresie porównywalnym spółki z Grupy korzystały z finansowania udzielonego przez jednostkę powiązaną Flemingo International (BVI) Limited w formie pożyczek denominowanych w Euro oraz USD. Łączne zadłużenie spółek z Grupy wynikające z opisanego finansowania na dzień 31 grudnia 2016 roku wynosiło 21.926 tys. zł. i zostało zaklasyfikowane jako pożyczki długoterminowe. Pożyczki są oprocentowane według stałej stopy procentowej 5% w skali roku.

5.5 Ryzyko rynkowe

Ryzyko rynkowe polega na tym, że zmiany cen rynkowych, takich jak kursy walutowe i stopy procentowe będą wpływać na wyniki Grupy lub na wartość posiadanych instrumentów finansowych. Celem zarządzania ryzykiem rynkowym jest utrzymanie i kontrolowanie stopnia narażenia Grupy na ryzyko rynkowe w granicach przyjętych parametrów, przy jednoczesnym dążeniu do optymalizacji stopy zwrotu.

W celu zarządzania ryzykiem rynkowym Grupa kupuje i sprzedaje instrumenty pochodne, jak też przyjmuje na siebie zobowiązania finansowe. Wszystkie transakcje odbywają się w ramach polityki stosowanej przez Zarząd.

5.6 Ryzyko walutowe

Grupa jest narażona na ryzyko walutowe w związku z transakcjami sprzedaży, zakupu oraz pożyczkami, które są wyrażone w walucie innej niż waluta funkcjonalna jednostek z Grupy. Transakcje te są wyrażane głównie w EUR i USD.

W związku z tym, że znacząca część zakupów towarów realizowana jest w EUR, istnieje ryzyko wahań marż na sprzedawanych towarach, które w przypadku osłabienia się polskiej waluty mogą spadać. W praktyce Grupa minimalizuje wpływ wahań kursu wymiany EUR/PLN odpowiednio dostosowując ceny towarów, dla zachowania zakładanych marż.

W celu zabezpieczenia swojej ekspozycji na ryzyko zmiany kursu walut Grupa zawiera kontrakty terminowe na zakup walut z terminem wymagalności krótszym niż rok od dnia sprawozdawczego, wykorzystywane do dokonywania płatności zobowiązań wyrażonych w walutach obcych. Na dzień 31 grudnia 2016 roku żadna ze spółek Grupy nie była stroną umowy kontraktu terminowego na zakup waluty.

Posiadane przez Grupę instrumenty pochodne utrzymywane są wyłącznie w celach zabezpieczających, chociaż rachunkowość zabezpieczeń nie jest stosowana.

W stosunku do aktywów pieniężnych i zobowiązań wyrażonych w walutach obcych polityka Grupy zapewnia, że ekspozycja netto jest utrzymywana na akceptowalnym poziomie poprzez, w razie zaistnienia takiej potrzeby, kupno lub sprzedaż walut obcych po kursach spot, w celu pokrycia krótkoterminowych niedoborów.

Inwestycje Grupy w zagraniczne jednostki zależne w ocenie Zarządu nie rodzą znaczącego ryzyka walutowego, które wymagałoby zabezpieczenia.

5.7 Ryzyko stopy procentowej

Grupa przyjmuje politykę, zgodnie z którą pożyczki udzielone oprocentowane są wg stałych stóp procentowych, natomiast zobowiązania finansowe oprocentowane są wg stóp zmiennych, za wyjątkiem pożyczek otrzymanych od jednostki powiązanej Flemingo International (BVI) Limited. Jest to standard rynkowy, ponieważ na zobowiązania finansowe składają się kredyty w rachunku bieżącym, których saldo zmienia się każdego dnia.

Grupa jest narażona na ryzyko zmienności przepływów pieniężnych powodowanych przez stopy procentowe, związane z zobowiązaniami o zmiennych stopach procentowych, oraz na ryzyko zmienności wartości godziwej wynikające z aktywów o stałych stopach procentowych. Grupa nie zabezpiecza się przed tego rodzaju ryzykiem.

5.8 Zarządzanie kapitałem

Polityka Zarządu polega na utrzymywaniu solidnej podstawy kapitałowej tak, aby zachować zaufanie inwestorów, kredytodawców oraz rynku, jak też zapewnić przyszły rozwój działalności gospodarczej.

Kapitał obejmuje kapitał zakładowy, kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej, pozostałe kapitały oraz zyski zatrzymane.

Zarząd monitoruje poziom wskaźnika zwrotu z kapitału, który jest przez Grupę definiowany jako stosunek wyniku działalności operacyjnej do kapitału własnego.

Zarząd dąży do utrzymania równowagi pomiędzy wyższą stopą zwrotu możliwą do osiągnięcia przy wyższym poziomie zadłużenia i korzyściami oraz bezpieczeństwem osiąganym przy solidnym kapitale.

Stopa zadłużenia Grupy do kapitału na koniec okresu sprawozdawczego kształtowała się następująco:

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2016	31.12.2015
Zobowiązania ogółem	99 043	84 761
Minus: środki pieniężne i ich ekwiwalenty oraz depozyty	(9 876)	(7 066)
Zadłużenie netto	89 167	77 695
Kapitał własny	8 499	9 828
Współczynnik zadłużenie netto do kapitału własnego na koniec okresu sprawozdawczego	10,5	7,9

Współczynnik zadłużenia wzrósł ze względu na wzrost zobowiązań spowodowany zatowarowaniem pod planowane transakcje B2B. W 2016 r. Grupa spłacała swoje zobowiązania i kontynuowała strategię rozwoju poprzez rozwój sieci swoich istniejących sklepów oraz budowanie nowych punktów handlowych (sklep na lotniskach w Bydgoszczy i kawiarnie na lotnisku w Katowicach i Modlinie).

Począwszy od stycznia 2012 r. Grupa kontynuowała w ramach zatwierdzonego programu skupowanie akcji własnych. Nabyte akcje zostaną wykorzystane w celu ich umorzenia bądź też wydania akcjonariuszom lub wspólnikom spółki przejmowanej przez Grupę. Szczegółowe informacje o zrealizowanym skupie zawarto w notcie 19.

W ciągu roku nie było zmian w podejściu do zarządzania kapitałem.

6. Segmenty operacyjne

W Grupie wyróżnia się trzy segmenty sprawozdawcze tj. takie segmenty operacyjne, dla których MSSF 8 wymaga dokonania ujawnień.

- 1) Sklepy – segment obejmujący podmioty, których podstawową działalnością jest handel detaliczny, w tym głównie w sklepach wolnocłowych oraz ogólnodostępnych zlokalizowanych przede wszystkim w portach lotniczych w Polsce i Europie. Do segmentu zostały zaliczone między innymi następujące podmioty: PHZ „Baltona” S.A., „Baltona” France S.A.S, „Baltona” Italy S.R.L, Gredy Company, Flemingo Duty Free Ukraine oraz 2 spółki z grupy Chacalli-De Decker.
- 2) Gastronomia – segment obejmujący podmioty, których podstawową działalnością jest sprzedaż posiłków i napojów w punktach gastronomicznych i kawiarniach zlokalizowanych w pobliżu lub na terenie portów lotniczych lub dworców kolejowych. Do segmentu zostały przypisana jedna spółka z Grupy: Centrum Obsługi Operacyjnej Sp. z o.o.
- 3) B2B – segment obejmujący sprzedaż hurtową, sprzedaż dyplomatyczną, a także sprzedaż towarów do załóg statków i okrętów (shipchandling) oraz cztery spółki z grupy Chacalli-De Decker.

Wyniki segmentów sprawozdawczych wynikają z wewnętrznych raportów weryfikowanych okresowo przez Zarząd Jednostki Dominującej (główny organ decyzyjny w Grupie). Zarząd Jednostki Dominującej analizuje wyniki segmentów operacyjnych przede wszystkim na poziomie zysku (straty) z działalności operacyjnej.

W poniżej tabeli ujęto wyniki przed opodatkowaniem każdego z segmentów sprawozdawczych, ponieważ Grupa nie alokuje podatku dochodowego do poszczególnych segmentów.

W pozycji aktywa segmentów operacyjnych do odpowiednich segmentów przypisane zostały wszystkie aktywa, nad którymi na dzień 31 grudnia 2016 roku kontrolę sprawują Grupa, poza wartością firmy ujętą w skonsolidowanym bilansie na dzień 31 grudnia 2016 roku.

W porównaniu do skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok 2015 nie nastąpiły żadne różnice w zakresie podstaw wyodrębnienia segmentów lub wyceny zysku lub straty segmentu. Od października 2015 r. Grupa ograniczała nisko marżową sprzedaż hurtową z powodu likwidacji centralnego magazynu w Warszawie i optymalizacji łańcucha dostaw, stąd dane segmentów nie są całkowicie porównywalne w stosunku do poprzedniego roku.

	Sklepy		Gastronomia		B2B		Ogółem	
	01.01.2016- 31.12.2016	01.01.2015- 31.12.2015	01.01.2016- 31.12.2016	01.01.2015- 31.12.2015	01.01.2016- 31.12.2016	01.01.2015- 31.12.2015	01.01.2016- 31.12.2016	01.01.2015- 31.12.2015
Przychody od odbiorców zewnętrznych	253 963	256 575	55 326	45 067	89 215	131 044	398 504	432 686
Przychody ze sprzedaży między segmentami	17 245	20 247	19	-	6 115	7 605	23 379	27 852
Przychody segmentu razem	271 208	276 822	55 345	45 067	95 330	138 649	421 883	460 538
Amortyzacja i odpisy z tyt. utraty wartości	(4 365)	(5 069)	(1 793)	(1 734)	(851)	(732)	(7 009)	(7 535)
Wynik na działalności operacyjnej	3 281	5 002	1 207	(1 377)	(1 287)	4 933	3 201	8 558
Przychody odsetkowe	1 075	1 002	5	10	38	-	1 118	1 012
Koszty odsetkowe	(2 091)	(2 117)	(530)	(544)	(491)	(658)	(3 112)	(3 319)
Wynik przed opodatkowaniem	2 814	3 733	679	(1 923)	(3 610)	3 179	(117)	4 989
Aktywa segmentu sprawozdawczego	99 637	81 975	7 050	5 600	21 487	24 719	128 174	112 294
Wydatki inwestycyjne	(2 716)	(1 639)	(2 554)	(431)	(289)	(732)	(5 559)	(2 802)
Zobowiązania segmentu sprawozdawczego	57 613	50 168	16 837	15 892	39 618	33 670	114 068	99 730

Uzgodnienie przychodów, zysków i strat, zobowiązań i innych istotnych pozycji segmentów sprawozdawczych

	01.01.2016- 31.12.2016	01.01.2015- 31.12.2015
Przychody		
Przychody segmentów sprawozdawczych ogółem	421 883	460 538
Eliminacja przychodów z transakcji między segmentami	(23 379)	(27 852)
Skonsolidowane przychody	398 504	432 686
(Strata)/Zysk przed opodatkowaniem		
Łączny zysk lub strata przed opodatkowaniem z segmentów raportowanych	(117)	4 989
Eliminacja zysków z transakcji między segmentami	(30)	(33)
Zysk lub strata przed opodatkowaniem	(147)	4 956
Aktywa		
Aktywa segmentów sprawozdawczych ogółem	128 174	112 294
Eliminacja sald rozrachunków między segmentami	(26 351)	(25 469)
Wartość firmy	5 719	7 764
Skonsolidowane aktywa ogółem	107 542	94 589
Zobowiązania		
Zobowiązania segmentów sprawozdawczych ogółem	114 068	99 730
Pozostałe zobowiązania - pożyczka na nabycie udziałów CDD	11 326	10 500
Eliminacja sald rozrachunków między segmentami	(26 351)	(25 469)
Skonsolidowane zobowiązania ogółem	99 043	84 761

Pozostałe istotne pozycje w 2016 roku

	Dane liczbowe segmentów ogółem	Korekty	Skonsolidowane dane liczbowe ogółem
Przychody odsetkowe	1 118	(1 078)	40
Koszty odsetkowe	(3 112)	1 106	(2 006)
Wydatki inwestycyjne	(5 559)		(5 559)
Amortyzacja i odpisy z tytułu utraty wartości	(7 009)		(7 009)

	Dane liczbowe segmentów ogółem	Korekty	Skonsolidowane dane liczbowe ogółem
Pozostałe istotne pozycje w 2015 roku			
Przychody odsetkowe	1 012	(949)	63
Koszty odsetkowe	(3 319)	949	(2 370)
Wydatki inwestycyjne	(2 802)	-	(2 802)
Amortyzacja i odpisy z tytułu utraty wartości	(7 535)		(7 535)

7. Przychody

7.1 Struktura rzeczowa

	01.01.2016- 31.12.2016	01.01.2015- 31.12.2015 <i>(przekształcone)</i>
Przychody ze sprzedaży usług		
Usługi marketingowe	352	375
Podnajem powierzchni	242	76
Przychody z DCC*	1 646	1 581
Pozostałe	183	572
Przychody ze sprzedaży usług ogółem	2 423	2 604
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów		
Sprzedaż detaliczna ogólnodostępna	102 698	90 638
Sprzedaż detaliczna wolnocłowa	234 908	269 601
Sprzedaż hurtowa i shipchandling	57 745	66 949
Sprzedaż eksportowa	-	1 299
Pozostałe	-	837
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów ogółem	395 351	429 324
Przychody ze sprzedaży ogółem	397 774	431 928

*W 2016 i 2015 roku Grupa osiągnęła przychód z tytułu DCC tj. z ang. Dynamic Currency Conversion tzn. przychód z tytułu świadczenia usługi rozliczania operacji kartą płatniczą bezpośrednio w walucie karty lub kraju jej wystawcy.

7.2 Struktura terytorialna

	01.01.2016- 31.12.2016 w tys. zł.	01.01.2015- 31.12.2015 w tys. zł. <i>(przekształcone)</i>
Przychody ze sprzedaży usług		
Polska	1 915	2 017
Pozostałe	508	587
Przychody ze sprzedaży usług ogółem	2 423	2 604
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów		
Polska	259 044	293 729
Pozostałe	136 307	135 595
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów ogółem	395 351	429 324
Przychody ze sprzedaży ogółem	397 774	431 928

W niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym dokonano zmian prezentacji przychodów z DCC (tj. z ang. Dynamic Currency Conversion) oraz przychodów marketingowych w stosunku do zatwierdzonego sprawozdania za 2015 rok. Przychody z DCC przeniesiono z linii pozostałe przychody do przychodów ze sprzedaży, a przychody z usług marketingowych przeniesiono z przychodów ze sprzedaży do kosztu własnego sprzedaży. Zmiany opisano w nocie 2.6 Korekty błędów i zmiany prezentacyjne.

8. Koszty świadczeń pracowniczych

	01.01.2016- 31.12.2016	01.01.2015- 31.12.2015
Wynagrodzenia	(32 667)	(35 670)
Ubezpieczenia społeczne	(6 074)	(6 328)
Koszty dotyczące programu określonych świadczeń	(68)	(52)
Inne świadczenia pracownicze	(2 101)	(2 006)
Świadczenia pracownicze ogółem	<u>(40 910)</u>	<u>(44 056)</u>

Na dzień 31 grudnia 2016 roku Zarząd Jednostki Dominującej zlecił przeprowadzenie wyceny programu określonych świadczeń niezależnemu aktuariuszowi. W roku poprzednim program określonych świadczeń również był przedmiotem wyceny przez niezależnego aktuarusza. Dokładny opis planu określonych świadczeń, przyjętych założeń aktuarialnych oraz wartość zobowiązań wynikających z planu zostały zamieszczone w nocie 24.5 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

9. Pozostałe przychody i koszty operacyjne

9.1 Pozostałe przychody operacyjne

	01.01.2016- 31.12.2016	01.01.2015- 31.12.2015
Nota		
		<i>(przekształcone)</i>
Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	432	94
Inne	298	247
Przychody z tytułu refakturowania usł. marketingowych	-	417
Pozostałe przychody operacyjne ogółem	<u>730</u>	<u>758</u>

9.2 Pozostałe koszty operacyjne

		01.01.2016- 31.12.2016	01.01.2015- 31.12.2015
	Nota		<i>(przekształcone)</i>
Likwidacja rzeczowych aktywów trwałych		(61)	-
Odpisy aktualizujące należności	28.2	(26)	(53)
Inne		(413)	(734)
Pozostałe koszty operacyjne ogółem		(500)	(787)

10. Przychody i koszty finansowe

10.1 Przychody finansowe

		01.01.2016- 31.12.2016	01.01.2015- 31.12.2015
Przychody z tytułu odsetek od udzielonych pożyczek i należności		40	63
Inne		8	-
Przychody finansowe ogółem		48	63

10.2 Koszty finansowe

		01.01.2016- 31.12.2016	01.01.2015- 31.12.2015
	Nota		
Koszty z tytułu odsetek od zobowiązań finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu		(1 937)	(2 363)
Koszty odsetek dotyczące programu określonych świadczeń	24.5	(69)	(7)
Różnice kursowe netto		(1 390)	(1 271)
Inne		-	(24)
Koszty finansowe ogółem		(3 396)	(3 665)
Koszty finansowe netto		(3 348)	(3 602)

11. Podatek dochodowy

11.1 Podatek dochodowy

	01.01.2016- 31.12.2016	01.01.2015- 31.12.2015
Podatek dochodowy (część bieżąca)		
Podatek dochodowy za okres bieżący	534	759
	534	759
Podatek dochodowy (część odroczone)		
Powstanie/odwrócenie różnic przejściowych	(1 654)	249
	(1 654)	249
Podatek dochodowy ogółem	(1 120)	1 008

11.2 Uzgodnienie efektywnej stopy podatkowej

	01.01.2016- 31.12.2016	01.01.2016- 31.12.2016	01.01.2015- 31.12.2015	01.01.2015- 31.12.2015
	%		%	
(Strata)/Zysk netto za okres sprawozdawczy		973		3 948
Podatek dochodowy		(1 120)		1 008
(Strata)/Zysk przed opodatkowaniem		(147)		4 956
Podatek w oparciu o obowiązującą stawkę podatkową	19,0%	(28)	19,0%	942
Koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodów		459		661
Wykorzystanie strat podatkowych, od których poprzednio nie rozpoznano aktywa		-		(809)
Koszty uzyskania przychodów niestanowiące kosztów księgowych		(881)		(880)
Przychody zwolnione z opodatkowania		34		-
Ujęcie odpisu aktualizującego wartość firmy		389		-
Straty podatkowe za okres sprawozdawczy nie ujęte w podatku odroczonym		406		1 094
Rozpoznane aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		(1 549)		-
Pozostałe		50		-
Efektywna stawka podatkowa	761,9%	(1 120)	20,3%	1 008

12. Rzeczowe aktywa trwałe

12.1 Wartość brutto rzeczowych aktywów trwałych

	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe rzeczowe aktywa trwałe	Rzeczowe aktywa trwałe w trakcie wytwarzania	Ogółem
Wartość brutto na dzień 01.01.2015	16 359	3 876	2 351	17 542	732	40 860
Reklasyfikacje	214	231	659	1 009	(2 113)	-
Zwiększenia	200	456	479	97	1 794	3 026
Zmniejszenia (sprzedaż/likwidacja)	(1 986)	(79)	(406)	(114)	-	(2 585)
Różnice kursowe z przeliczenia	(142)	(14)	-	(204)	-	(360)
Wartość brutto na dzień 31.12.2015	14 645	4 470	3 083	18 330	413	40 941
Wartość brutto na dzień 01.01.2016	14 645	4 470	3 083	18 330	413	40 941
Reklasyfikacje	-	(1)	-	-	1	-
Zwiększenia	1 467	883	554	2 079	3 775	8 758
Zmniejszenia (sprzedaż/likwidacja)	(99)	(297)	(185)	(718)	(3 247)	(4 546)
Różnice kursowe z przeliczenia	(30)	80	58	5	-	113
Wartość brutto na dzień 31.12.2016	15 983	5 135	3 510	19 696	942	45 266

12.2 Umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości

	Budynki i budowle <i>(przekształcone)</i>	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe rzeczowe aktywa trwałe	Rzeczowe aktywa trwałe w trakcie wytwarzania	Ogółem
Umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości na dzień 01.01.2015	5 637	2 877	1 248	10 626	-	20 388
Amortyzacja i odpisy z tyt.utraty wartości	3 790	598	523	2 306	-	7 217
Zmniejszenia (sprzedaż/likwidacja)	(1 999)	(11)	(289)	(250)	-	(2 549)
Różnice kursowe z przeliczenia	(20)	(103)	2	(25)	-	(146)
Umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości na dzień 31.12.2015	7 408	3 361	1 484	12 657	-	24 910
Umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości na dzień 01.01.2016	7 408	3 361	1 484	12 657	-	24 910
Amortyzacja i odpisy z tyt.utraty wartości	3 355	638	506	2 044	-	6 543
Zmniejszenia (sprzedaż/likwidacja)	(436)	(303)	(143)	(338)	-	(1 220)
Utworzenie odpisów z tytułu utraty wartości	-	-	-	(172)	-	(172)
Różnice kursowe z przeliczenia	63	140	53	39	-	295
Umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości na dzień 31.12.2016	10 390	3 836	1 900	14 230	-	30 356

12.3 Wartość netto na dzień bilansowy

	Budynki i budowle <i>(przekształcone)</i>	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe rzeczowe aktywa trwałe	Rzeczowe aktywa trwałe w trakcie wytwarzania	Ogółem
Na dzień 31.12.2015	7 237	1 109	1 599	5 673	413	16 031
Na dzień 31.12.2016	5 593	1 299	1 610	5 466	942	14 910

12.4 Odpisy z tytułu utraty wartości i ich późniejsze odwracanie

W niniejszym sprawozdaniu finansowym za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku Grupa dokonała odpisów z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych w wysokości 172 tys. zł w związku z zaprzestaniem działalności w Porcie Lotniczym w Gdańsku, a także dokonała likwidacji środków trwałych w kwocie 61 tys. zł. W roku 2015 Grupa dokonała likwidacji środków trwałych w wysokości 454 tys. zł w związku z zaprzestaniem działalności w kilku sklepach.

12.5 Rzeczowe aktywa trwałe w leasingu

Grupa użytkuje w ramach umów leasingu finansowego meble oraz środki transportu. W przypadku większości umów Grupa ma możliwość zakupu wyżej wymienionych składników po zakończeniu leasingu po obniżonej cenie. Składniki te stanowią jednocześnie zabezpieczenie zobowiązań z tytułu leasingu. Na dzień 31 grudnia 2016 r. wartość księgowa netto leasingowanych aktywów trwałych wyniosła 2.695 tys. zł (2015 r.: 2.886 tys. zł). W ciągu roku Grupa nabyła leasingowane aktywa o wartości 697 tys. zł (2015 r.: 1.350 tys. zł).

12.6 Zabezpieczenia

Na koniec okresu sprawozdawczego żaden ze składników rzeczowych aktywów trwałych Grupy nie stanowił zabezpieczenia zobowiązań za wyjątkiem składników rzeczowych aktywów trwałych użytkowanych w ramach leasingu finansowego, o których mowa powyżej, stanowiących zabezpieczenie zobowiązań leasingowych.

12.7 Rzeczowe aktywa trwałe w trakcie wytwarzania

Koszt wytworzenia rzeczowych aktywów trwałych w budowie wyniósł na koniec okresu sprawozdawczego 942 tys. zł i był wyższy niż w roku 2015 rok, kiedy to wyniósł 413 tys. zł.

W okresie sprawozdawczym ani w okresie porównywalnym nie aktywowano kosztów finansowania zewnętrznego.

13. Wartości niematerialne

13.1 Wartość brutto wartości niematerialnych

	Wartość firmy	Oprogramowanie komputerowe	Pozostałe	Ogółem
Wartość brutto na dzień 01.01.2015	7 764	1 628	5	9 397
Zwiększenia	-	1 000	-	1 000
Zmniejszenia	-	(42)	-	(42)
Różnice kursowe z przeliczenia	-	-	-	-
Wartość brutto na dzień 31.12.2015	7 764	2 586	5	10 355
Wartość brutto na dzień 01.01.2016	7 764	2 586	5	10 355
Zwiększenia	-	111	25	136
Różnice kursowe z przeliczenia	-	22	(4)	18
Wartość brutto na dzień 31.12.2016	7 764	2 719	26	10 509

13.2 Umorzenie i odpisy z tytułu utraty wartości

	Wartość firmy	Oprogramowanie komputerowe	Pozostałe	Ogółem
Umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości na dzień 01.01.2015	-	1 076	4	1 080
Amortyzacja	-	308	-	308
Różnice kursowe z przeliczenia	-	30	1	31
Umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości na dzień 31.12.2015	-	1 414	5	1 419
Umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości na dzień 01.01.2016	-	1 414	5	1 419
Amortyzacja	-	462	4	466
Odpisy z tytułu utraty wartości	2 045	-	-	2 045
Różnice kursowe z przeliczenia	-	16	-	16
Umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości na dzień 31.12.2016	2 045	1 892	9	3 946

13.3 Wartość netto

	Wartość firmy	Oprogramowanie komputerowe	Pozostałe	Ogółem
Na dzień 31.12.2015	7 764	1 172	-	8 936
Na dzień 31.12.2016	5 719	827	17	6 563

13.4 Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości

W ocenie Grupy na koniec okresu sprawozdawczego wystąpiły przesłanki wskazujące na to, że nastąpiła utrata wartości firmy rozpoznanej na nabyciu Grupy Chacalli-De Decker. W wyniku przeprowadzonych testów ujęto odpis z tytułu utraty wartości firmy w kwocie 2.045 tys. zł. Szczegóły założeń i testów zaprezentowano w nocie 13.5 i 13.6.

W ocenie Grupy w przypadku pozostałych składników wartości niematerialnych nie wystąpiły przesłanki wskazujące na wystąpienie utraty wartości.

13.5 Weryfikacja utraty wartości ośrodków generujących przepływy pieniężne zawierających wartość firmy

Na koniec okresu sprawozdawczego Grupa przeprowadziła testy dotyczące utraty wartości firmy. W tym celu zostały wyodrębnione ośrodki wypracowujące środki pieniężne (OWŚP) obejmujące nabyte spółki, w przypadku których na moment nabycia rozpoznano wartość firmy.

Poza wartością firmy na dzień 31 grudnia 2016 roku nie występują inne aktywa o nieokreślonym okresie użytkowania.

Łączna wartość firmy przypisana do poszczególnych ośrodków generujących przepływy pieniężne wygląda następująco:

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2016	31.12.2015
Baldemar (FDFU)	58	58
COO (ECO)	422	422
Chacalli-De Decker	-	7 284
Chacalli-De Decker (segment sklepy)	3 969	-
Chacalli-De Decker (segment B2B)	1 270	-
Razem wartość firmy	5 719	7 764

Wartość odzyskiwalna każdego ośrodka ustalona została w oparciu o obliczenia ich wartości użytkowej. Do tego celu wykorzystano projekcje przepływów pieniężnych, których uzyskania oczekuje się z tytułu użytkowania ośrodka wypracowującego środki pieniężne, w oparciu o budżety finansowe poszczególnych spółek w okresie kolejnych 5 lat. Do kluczowych założeń przyjętych do prognozowania przepływów pieniężnych należą: stopa dyskontowa, marża brutto na sprzedaży oraz średnia stopa wzrostu sprzedaży. Poziom planowanych przychodów ze sprzedaży oraz marży brutto ustalony został na podstawie projekcji finansowych opartych o zakładany wzrost sprzedaży oraz kosztów w kolejnych latach dotychczas osiągniętych przez jednostki zależne oraz oczekiwania dotyczące rozwoju rynku. Stopa dyskontowa odzwierciedla konkretne ryzyko związane z krajem z uwzględnieniem premii za ryzyko lub została oparta o dane rynkowe spółek konkurencyjnych.

13.6 Kluczowe założenia przyjęte przy prognozowaniu zdyskontowanych przepływów pieniężnych

Dla celów testowania utraty wartości wartość firmy została alokowana do następujących ośrodków generujących środki pieniężne:

- wartości firmy rozpoznana na nabyciu Grupy Chacalli-De Decker: uwzględniona w segmencie sklepy oraz segmencie B2B,
- wartości firmy rozpoznana na nabyciu Baldemar: uwzględniona w segmencie sklepy,
- wartości firmy rozpoznana na nabyciu COO: uwzględniona w segmencie gastronomia.

Wyceny wartości godziwej testowanego składnika aktywów dokonano wykorzystując podejście dochodowe, tj. metodę zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Możliwą do odzyskania wartość ośrodków generujących środki pieniężne określa się na podstawie wartości użytkowej, obliczonej przy wykorzystaniu prognozowanych przepływów pieniężnych w okresie 5 lat oraz stopy dyskonta ustalonej indywidualnie dla każdego OWŚP.

Testy przeprowadzone na koniec roku 2016 w odniesieniu do wartości firmy nie wykazały przesłanek utraty wartości dla spółek Baldemar oraz COO, natomiast w przypadku Chacalli-De Decker utworzono odpis aktualizujący w wysokości 2.045 tys. zł.

W poniższej tabeli zostały zaprezentowane kluczowe założenia przyjęte dla każdej jednostki, które zostały zastosowane dla 5-letnich okresów prognozy:

w tysiącach złotych	średnia marża brutto na sprzedaży			średnia marża brutto na sprzedaży		
	2016	2016	2016	2015	2015	2015
Chacalli-De Decker	-	-	-	39%	3%	8%
Chacalli-De Decker (segment sklepy)	44%	3%	11%	-	-	-
Chacalli-De Decker (segment B2B)	30%	11%	11%	-	-	-
Baldemar (DFU)	49%	5%	24%	64%	7%	15%
COO	60%	4%	11%	40%	9%	12%

13.7 Analiza wrażliwości

Zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej przeprowadzono analizę wrażliwości wartości odzyskiwalnej na kluczowe parametry, które mają znaczący wpływ na wyniki wyceny. Zarząd Jednostki Dominującej uważa, że przyjęte do testów na utratę wartości założenia są racjonalne i poparte doświadczeniem Grupy. Zidentyfikowano trzy kluczowe czynniki o znaczącym wpływie na wartość odzyskiwalną testowanych pozycji tj. stopa dyskontowa, marża brutto na sprzedaży oraz średnia stopa wzrostu sprzedaży.

W poniższej tabeli przedstawiono analizę wrażliwości wartości użytkowej na zmianę opisanych wyżej założeń. Tabela obrazuje zmianę w wartości użytkowej powstałą wskutek odpowiednio wzrostu lub spadku przyjętego poziomu kluczowych założeń o jeden punkt procentowy.

	Zmiana stopy dyskonta		Zmiana stopy wzrostu przychodów		Zmiana średniej marży brutto	
	+ 1 p.p.	- 1 p.p.	+ 1 p.p.	- 1 p.p.	+ 1 p.p.	- 1 p.p.
Chacalli-De Decker (segment sklepy)	7 589	9 633	12 788	4 717	11 136	6 018
Chacalli-De Decker (segment B2B)	3 078	4 043	4 335	2 676	6 100	911
Baldemar (FDFU)	5 322	5 790	5 931	5 218	5 641	5 382
COO	18 987	23 781	24 715	17 800	23 804	18 375

Odpis z tytułu utraty wartości w wysokości 2.045 tys. zł ujęty w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym dotyczył wartości firmy Chacalli-De Decker jako ośrodka wypracowującego środki pieniężne z segmentu sklepy, a w wyniku przeprowadzonych testów wartość bilansowa tego ośrodka została odpisana do jego wartości odzyskiwalnej.

Jeżeli prognozowana średnia marża brutto na sprzedaży wykorzystana do obliczenia wartości użytkowej w segmencie sklepy byłaby o 1% niższa od oszacowań Zarządu na dzień 31 grudnia 2016 r. (czyli 43%, zamiast 44%), Grupa ujęłaby dalsze obniżenie wartości firmy Chacalli-De Decker o 2.479 tys. zł.

Gdyby oszacowana stopa dyskonta przed opodatkowaniem dla ośrodka wypracowującego środki pieniężne w segmencie sklepy okazała się o 1% wyższa od oszacowań Zarządu (czyli 12%, zamiast 11%), Grupa musiałaby ująć dalszą utratę wartości firmy Chacalli-De Decker w wysokości 907 tys. zł.

Gdyby oszacowana średnia stopa wzrostu sprzedaży dla ośrodka wypracowującego środki pieniężne w segmencie sklepy okazała się o 1% niższa od oszacowań Zarządu (czyli 2%, zamiast 3%), Grupa musiałaby ująć dalszą utratę wartości firmy Chacalli-De Decker w wysokości 3.779 tys. zł.

Jeżeli prognozowana średnia marża brutto na sprzedaży wykorzystana do obliczenia wartości użytkowej w segmencie B2B byłaby o 1% niższa od oszacowań Zarządu na dzień 31 grudnia 2016 r. (czyli 29%, zamiast 30%), Grupa ujęłaby obniżenie wartości firmy Chacalli-De Decker o 2.383 tys. zł.

Gdyby oszacowana stopa dyskonta przed opodatkowaniem dla ośrodka wypracowującego środki pieniężne w segmencie B2B okazała się o 1% wyższy od oszacowań Zarządu (czyli 12%, zamiast 11%), Grupa musiałaby ująć utratę wartości firmy Chacalli-De Decker w wysokości 216 tys. zł.

Gdyby oszacowany średnia stopa wzrostu sprzedaży dla ośrodka wypracowującego środki pieniężne w segmencie B2B okazała się o 1% niższa od oszacowań Zarządu (czyli 10%, zamiast 11%), Grupa musiałaby ująć utratę wartości firmy Chacalli-De Decker w wysokości 618 tys. zł.

W odniesieniu do wartości firmy rozpoznanej na nabyciu Baldemar Zarząd uważa, że nawet gdyby zaszły jakiegokolwiek zmiany w głównych założeniach, na podstawie których określono możliwą do odzyskania wartość OWŚP, to łączna wartość bilansowa tego ośrodka nie przekroczyłaby jego łącznej wartości możliwej do odzyskania.

W odniesieniu do wartości firmy rozpoznanej na nabyciu COO Zarząd uważa, że nawet gdyby zaszły jakiegokolwiek zmiany w głównych założeniach, na podstawie których określono możliwą do odzyskania wartość OWŚP, to łączna wartość bilansowa tego ośrodka nie przekroczyłaby jego łącznej wartości możliwej do odzyskania.

14. Inwestycje

<i>Inwestycje długoterminowe</i>	31.12.2016	31.12.2015
Pożyczki udzielone jednostkom powiązanim	-	13
	<u>-</u>	<u>13</u>
 <i>Inwestycje krótkoterminowe</i>	 31.12.2016	 31.12.2015
Pożyczki udzielone jednostkom powiązanim	110	91
Depozyty w banku jako zabezpieczenie pod udzielone gwarancje	-	509
	<u>110</u>	<u>600</u>

Pożyczki udzielone ujęte w wartości księgowej w kwocie 110 tys. zł (2015 r.: 104 tys. zł) oprocentowane są stopami 6%.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku w posiadaniu Grupy znajdował się depozyt bankowy o wartości 509 tys. zł służący jako zabezpieczenie otwartej linii kredytowej.

Ekspozycja Grupy na ryzyka kredytowe, walutowe i stopy procentowej w odniesieniu do pozostałych inwestycji opisana jest w nocie 28.

15. Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego

15.1 Nieujęte aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

W odniesieniu do poniższych pozycji nie został ujęty podatek odroczonego:

	31.12.2016	31.12.2015
Wycena programu określonych świadczeń	4 402	2 677
Straty podatkowe	<u>2 138</u>	<u>27 408</u>
	<u>6 540</u>	<u>30 085</u>

Prawo do wykorzystania strat podatkowych wygasa w 2018 roku 961 tys. zł, w 2019 roku 245 tys. zł., w 2020 roku 218 tys. zł.

15.2 Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego

	(Aktywa)		Rezerwy		Wartość netto	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Rzeczowe aktywa trwałe	25	(236)	128	92	153	(144)
Wartości niematerialne	(880)	(880)	-	-	(880)	(880)
Zapasy	(42)	(58)	-	-	(42)	(58)
Inwestycje długoterminowe	-	-	348	749	348	749
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	(38)	(92)	-	-	(38)	(92)
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych	(426)	(285)	-	-	(426)	(285)
Rezerwy	(225)	(132)	-	-	(225)	(132)
Przychody i koszty niefakturowane	-	-	-	3	-	3
Straty podatkowe do rozliczenia w przyszłych okresach	(1 827)	(461)	-	-	(1 827)	(461)
Aktywa / rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	(3 413)	(2 144)	476	844	(2 937)	(1 300)
Kompensata	(476)	(756)	476	756	-	-
Aktywa / rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	(2 937)	(1 388)	-	88	(2 937)	(1 300)

15.3 Zmiana różnic przejściowych w okresie sprawozdawczym

	Stan na	Zmiany w	Stan na	Zmiany w	Stan na
	01.01.2015	korespondencji z wynikiem finansowym	31.12.2015	korespondencji z wynikiem finansowym	31.12.2016
Rzeczowe aktywa trwałe	134	(278)	(144)	297	153
Wartości niematerialne	(1 323)	443	(880)	(1)	(881)
Inwestycje długoterminowe	-	749	749	(401)	348
Zapasy	(156)	98	(58)	16	(42)
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	(168)	76	(92)	54	(38)
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek	-	(285)	(285)	(141)	(426)
Przychody i koszty niefakturowane	18	(15)	3	(3)	-
Rezerwy	(54)	(78)	(132)	(93)	(225)
Straty podatkowe do rozliczenia w przyszłych okresach	-	(461)	(461)	(1 366)	(1 827)
	(1 549)	249	(1 300)	(1 638)	(2 938)

16. Zapasy

	31.12.2016	31.12.2015
Towary i produkty gotowe	42 604	31 644
	42 604	31 644

W okresie od 1 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2016 r. wartość towarów handlowych ujętych w koszcie własnym sprzedaży wyniosła 261.351 tys. zł (2015 r.: 286.246 tys. zł). W okresie od 1 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2016 r. odpis aktualizujący wartość zapasów do możliwych do uzyskania cen sprzedaży netto wyniósł 278 tys. zł (2015 r.: 433 tys. zł). Odwrócenie odpisu aktualizującego wartość zapasów wyniosło 66 tys. zł (2015 r.: 208 tys. zł). Odpis i odwrócenie odpisu ujęto w kosztach własnych sprzedaży.

Wartość zlikwidowanych towarów w roku 2016 wynosiła 207 tys. zł (2015: 506 tys. zł), natomiast wartość niedoborów zidentyfikowana w czasie inwentaryzacji wyniosła 360 tys. zł (2015: 302 tys. zł) Koszty poniesione z tych tytułów ujęto w kosztach własnych sprzedaży.

W celu zabezpieczenia zobowiązań Grupy wynikających z umowy wielocelowej linii kredytowej, której stroną jest Jednostka Dominująca wraz z jedna jednostkami zależnymi, został ustanowiony zastaw rejestrowy na zapasach towarów przeznaczonych do sprzedaży, znajdujących się w magazynach i sklepach, stanowiących własność Grupy, wraz z oświadczeniem Jednostki Dominującej oraz jednej z jednostek zależnych o poddaniu się egzekucji wydania rzeczy. Wartość przedmiotu zastawu w żadnym momencie nie może być niższa niż 12.000 tys. zł. Dodatkowo zapasy w kwocie 250 tys. zł są przedmiotem zastawu jako zabezpieczenie umowy kredytowej jednostki zależnej.

17. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe

17.1 Należności ogółem

	31.12.2016	31.12.2015
Należności z tytułu dostaw i usług	14 608	12 507
Należności budżetowe	4 284	3 832
Należności pozostałe	2 680	1 904
Należności z tytułu kaucji	5 228	6 250
Rozliczenia międzyokresowe	3 742	4 387
Należności ogółem	30 542	28 880
Długoterminowe	4 042	6 370
Krótkoterminowe	26 500	22 510
	30 542	28 880

Na kwotę należności długoterminowych składają się m.in: kwota 2.231 tys. zł, która ujęta jest w jednostce zależnej, BH Travel Retail Poland Sp. z o.o. i została opisane w nocie 29 „Zobowiązania warunkowe” oraz kaucje zabezpieczające gwarancje w kwocie 1.200 tys. zł.

17.2 Należności z tytułu dostaw i usług

	31.12.2016	31.12.2015
Należności z tytułu dostaw i usług od jednostek powiązanych	880	888
Należności z tytułu dostaw i usług od jednostek pozostałych	13 728	11 619
Należności z tytułu dostaw i usług ogółem	14 608	12 507
Długoterminowe	-	-
Krótkoterminowe	14 608	12 507
	14 608	12 507

Ekspozycja Grupy na ryzyko kredytowe i ryzyko walutowe, a także odpisy aktualizujące zostały opisane w nocie 29 do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

17.3 Rozliczenia międzyokresowe

	31.12.2016	31.12.2015
Ubezpieczenia	217	145
Prenumerata	109	16
Gwarancje długu celnego	216	329
Rozliczenie kosztów najmu	1 502	999
Przychody niefakturowane	1 329	2 820
Pozostałe	369	78
Rozliczenia międzyokresowe ogółem	3 742	4 387
Część długoterminowa	959	965
Część krótkoterminowa	2 783	3 422

18. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

	31.12.2016	31.12.2015
Środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych	7 866	6 180
Środki pieniężne w drodze i ekwiwalenty środków pieniężnych	2 010	886
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty, wartość wykazana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	9 876	7 066
Kredyty w rachunku bieżącym	(7 666)	(16 942)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty, wartość wykazana w rachunku przepływu środków pieniężnych	2 210	(9 876)

Ekspozycja Grupy na ryzyko stopy procentowej oraz analiza wrażliwości aktywów i zobowiązań finansowych została przedstawiona w nocie 29.

19. Kapitał własny

19.1 Kapitał zakładowy

Na dzień 31 grudnia 2016 r. kapitał zakładowy Jednostki Dominującej wynosił 2.814 tys. zł i był podzielony na 11.256.577 akcji o wartości nominalnej 0,25 zł każda.

<i>w tysiącach akcji</i>	Akcje zwykłe	
	31.12.2016	31.12.2015
Ilość akcji na 1 stycznia	11 256,6	11 256,6
Ilość akcji na 31 grudnia (w pełni opłacone)	11 256,6	11 256,6

19.2 Akcje zwykłe

Na dzień 31 grudnia 2016 roku zarejestrowany kapitał zakładowy składał się z 11 256 577 akcji zwykłych (2015 r.: 11 256 577). Wszystkie wyemitowane akcje zostały w pełni opłacone.

Posiadacze akcji zwykłych są uprawnieni do otrzymywania uchwalonych dywidend oraz mają prawo do jednego głosu podczas Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy Jednostki Dominującej.

Wszystkie akcje uprawniają w jednakowym stopniu do majątku Jednostki Dominującej w przypadku podziału majątku.

Akcje serii A, B, C, D i E w ilości 11 239 177 szt. akcji są akcjami na okaziciela. 17 400 szt. akcji zwykłych serii A na dzień sprawozdawczy nadal pozostaje w formie akcji imiennych zwykłych.

19.3 Program nabywania akcji własnych

W dniu 16 stycznia 2012 r. Zarząd Jednostki Dominującej został upoważniony do nabycia przez Jednostkę akcji własnych. Program nabywania akcji własnych był realizowany w okresie od dnia 25 stycznia 2012 r. do dnia 1 stycznia 2015 r., lecz nie dłużej niż do wyczerpania środków przeznaczonych na ich nabycie. W ramach programu Zarząd Jednostki Dominującej został upoważniony do zakupu nie więcej niż 500.000 akcji własnych o łącznej wartości nominalnej 125.000 zł celem ich umorzenia bądź wydania ich akcjonariuszom lub wspólnikom spółki przejmowanej przez Jednostkę Dominującą. Realizacja nabywania akcji Jednostki Dominującej była dokonywana wyłącznie za pośrednictwem Domu Inwestycyjnego BRE Bank S.A. Minimalna cena nabycia przez Jednostkę jednej akcji własnej została ustalona na poziomie 0,25 zł, natomiast cena maksymalna na poziomie 9,20 zł. W sumie na nabycie akcji własnych Jednostka Dominująca przeznaczyła z kapitału zapasowego maksymalnie kwotę 4.650.000 zł. Szczegółowe informacje na temat programu nabywania akcji własnych Jednostka Dominująca podawała do publicznej wiadomości w formie raportów bieżących.

W dniu 19 lutego 2015 roku na NWZA Jednostki Dominującej została podjęta uchwała, wskutek której program nabywania akcji własnych został rozszerzony czasowo i ilościowo zwiększając ilość akcji własnych Jednostki, które mogą być nabyte do 750.000. Termin wykupu akcji własnych został wydłużony do dnia 1 stycznia 2017 roku. Akcje mogą być nabyte w celu ich umorzenia, wydania akcjonariuszom lub wspólnikom spółki przejmowanej przez Jednostkę albo ich wydania posiadaczom warrantów subskrypcyjnych wyemitowanych na podstawie uchwał Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy. Maksymalna cena nabycia została utrzymana na poziomie 9,20 zł za jedną akcję.

Do dnia 31 grudnia 2016 roku w ramach programu Jednostka Dominująca skupiła w sumie 368.995 akcji własnych dających prawo do 3,278% głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy i 3,278% kapitału zakładowego Spółki. Ilość akcji skupionych w ramach programu na dzień 31 grudnia 2015 r. wynosiła 269.190 akcji własnych. W 2016 roku Jednostka Dominująca skupiła 99.805 akcji własnych o łącznej wartości 357 tys. zł.

19.4 Podział zysku netto Jednostki Dominującej za rok 2015

Uchwałą nr 9 z dnia 18 maja 2016 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Spółki postanowiło przeznaczyć zysk netto za rok obrotowy 2015 wynoszący 2.688 tys. zł, w całości na zwiększenie kapitału zapasowego.

19.5 Dywidendy proponowane przez Zarząd

W 2015 oraz w 2016 roku Jednostka Dominująca nie wypłacała dywidendy. Zarząd nie zamierza proponować wypłaty dywidendy za 2016.

Zarząd Spółki zamierza pokryć stratę za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku z przyszłych zysków.

19.6 Różnice kursowe z przeliczenia jednostek działających za granicą

Różnice kursowe z przeliczenia jednostek działających za granicą obejmują wszystkie różnice kursowe wynikające z przeliczenia sprawozdań finansowych jednostek działających poza terenem Polski.

19.7 Składniki innych całkowitych dochodów

	31.12.2016	31.12.2015
Pozycje, które mogą w przyszłości zostać rozliczone z wynikiem		
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek działających za granicą	(463)	(190)
Pozycje, które nie będą mogły w przyszłości zostać rozliczone z wynikiem		
Zyski (straty) aktuarialne z tytułu programu określonych świadczeń	<u>(1 482)</u>	<u>61</u>
Inne całkowite dochody netto za okres sprawozdawczy	<u>(1 945)</u>	<u>(129)</u>

20. Zysk (strata) przypadający na jedną akcję

20.1 Podstawowy zysk (strata) na jedną akcję

Kalkulacja podstawowego zysku przypadającego na jedną akcję za rok zakończony 31 grudnia 2016 r. dokonana została w oparciu o zysk netto przypadający na akcjonariuszy zwykłych Jednostki Dominującej w kwocie 1.952 tys. zł (2015 r.: zysk netto 2.684 tys. zł) oraz o średnią ważoną liczbę akcji na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego w liczbie 10.958,7 tys. szt. (2015 r.: 10.992,8 tys. szt.).

Wielkości te zostały ustalone w sposób przedstawiony poniżej:

		2016	2015
Zysk netto przypadający na akcjonariuszy Jednostki Dominującej (podstawowy)		1 952	2 684
Zysk /(Strata) netto akcjonariuszy Jednostki Dominującej		<u>1 952</u>	<u>2 684</u>
Średnia ważona liczba akcji zwykłych			
<i>w tysiącach akcji</i>	nota	2016	2015
Ilość akcji zwykłych na 1 stycznia	20.1	11 256,6	11 256,6
Wpływ nabycia akcji własnych	20.2	(297,9)	(263,8)
Średnia ważona liczba akcji zwykłych na 31 grudnia		<u>10 958,7</u>	<u>10 992,8</u>

20.2 Rozwodniony zysk na akcję

Kalkulacja rozwodnionego zysku przypadającego na jedną akcję na dzień 31 grudnia 2016 r. dokonana została w oparciu o zysk netto przypadający na akcjonariuszy zwykłych Jednostki Dominującej w kwocie 1.952 tys. zł (2015 r.: zysk netto 2.684 tys. zł) oraz o średnią ważoną liczbę akcji skorygowaną o wpływ czynników rozwadniających (warranty subskrypcyjne), która na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego wyniosła 10.958,7 tys. szt. (2015 r.: 11.117,2 tys. szt.).

		2016	2015
		Ogółem	Ogółem
Zysk netto przypadający na akcjonariuszy Jednostki Dominującej (podstawowy)		1 952	2 684
(Strata)/Zysk netto przypadający na akcjonariuszy Jednostki Dominującej (rozwodniony)		1 952	2 684
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (rozwodniona)			
<i>w tysiącach akcji</i>	nota	2016	2015
Średnia ważona liczba akcji zwykłych		10 958,7	10 992,8
Emisja warrantów subskrypcyjnych dot. akcji serii H	21	-	124,4
Średnia ważona liczba akcji zwykłych na 31 grudnia (rozwodniona)		10 958,7	11 117,2

Średnia rynkowa wartość akcji zwykłych Jednostki przyjęta do kalkulacji wpływu emisji warrantów na akcje na rozwodnienie zysku na akcje została oparta na notowanych cenach rynkowych dla okresu, w którym opcje nie były wykonane.

21. Płatność w formie akcji

W dniu 30 sierpnia 2011 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Jednostki Dominującej podjęło uchwałę w sprawie emisji 500 000 imiennych warrantów subskrypcyjnych drugiej emisji, uprawniających do objęcia akcji zwykłych na okaziciela serii G o wartości nominalnej 0,25 zł każda. Warranty subskrypcyjne będą mogły być obejmowane w drodze subskrypcji prywatnej przez osoby wskazane przez Zarząd Jednostki Dominującej i zaakceptowane przez Radę Nadzorczą, spośród osób z kluczowej kadry zarządzającej oraz pracowników wyższego szczebla. Możliwość wykonania prawa do objęcia akcji serii G przysługuje w okresie od dnia 1 września 2011 r. do dnia 31 grudnia 2015 r., po cenie, która zostanie ustalona przez Radę Nadzorczą, nie niższej niż 9,20 zł. Uchwałą nr 5 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy z dn. 21 grudnia 2015 r. możliwość wykonania prawa do objęcia akcji serii G została przedłużona do dnia 30 czerwca 2016 r. Do dnia 31 grudnia 2016 r. na podstawie tej uchwały zostało przyznanych 25.000 warrantów. Z uwagi na znikomą wartość warrantów na dzień przyznania nie rozpoznano kosztów z tym związanych.

W dniu 12 czerwca 2013 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy podjęło uchwałę w sprawie emisji 500 000 imiennych warrantów subskrypcyjnych, uprawniających do objęcia akcji zwykłych na okaziciela serii H o wartości nominalnej 0,25 zł każda. Posiadacz Warrantu Subskrypcyjnego będzie mógł wykonać prawo do objęcia akcji serii H nie wcześniej niż dnia 30 czerwca 2013 r. oraz nie później niż do dnia 31 stycznia 2016 r., po cenie emisyjnej wynoszącej 5,50 zł.

W dniu 15 listopada 2013 r. Zarząd Spółki w wykonaniu ww. uchwały z dnia 12 czerwca 2013 r. złożył ofertę objęcia 480.688 warrantów subskrypcyjnych uprawniających do objęcia akcji zwykłych na okaziciela serii H o wartości nominalnej 0,25 zł każda po cenie emisyjnej 5,50 zł, które zostały w całości przyjęte przez objęte nią osoby. Zgodnie z postanowieniem ww. uchwały warrantów mogą być realizowane od daty objęcia tj. 15 listopada 2013 roku do dnia 31 stycznia 2016 roku. Uchwałą nr 6 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy z dn. 21 grudnia 2015 r. możliwość wykonania prawa do objęcia akcji serii H została przedłużona do dnia 31 lipca 2016 r.

Terminy realizacji warrantów upłynęły 30 czerwca 2016 r. i 31 lipca 2016 r., a prawo objęcia akcji nie zostało wykonane.

22. Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych

22.1 Zobowiązania długoterminowe

	31.12.2016	31.12.2015
Zabezpieczone kredyty i pożyczki	1 637	-
Pożyczki od jednostek powiązanych	21 842	19 976
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	977	1 382
	24 456	21 358

22.2 Zobowiązania krótkoterminowe

	31.12.2016	31.12.2015
Kredyty w rachunku bieżącym	8 606	16 942
Pożyczki od jednostek powiązanych	84	74
Krótkoterminowa część zobowiązań z tytułu leasingu finansowego	862	920
	9 552	17 936

22.3 Warunki oraz harmonogram spłat kredytów i pożyczek

Terminy spłaty i warunki otwartych umów kredytowych:

				31.12.2016	31.12.2015
	Waluta	Nominalna stopa	Rok zapadalności	Wartość księgowa	Wartość księgowa
Pożyczka od j. powiąz. niezabezpieczona	USD	5,00%	2018	3 425	3 108
Pożyczka od j. powiąz. niezabezpieczona	EUR	5,00%	2018	16 676	15 309
Pożyczka od j. powiąz. niezabezpieczona	USD	5,00%	2017	48	40
Pożyczka od j. powiąz. niezabezpieczona	USD	5,00%	2018	1 744	1 560
Pożyczka od j. powiąz. niezabezpieczona	EUR	5,00%	2017	36	34
Kredyt w rachunku bieżącym	EUR	EURIBOR + marża	2017	3 539	3 680
Kredyt w r-ku bieżącym	PLN	WIBOR1M+marża banku	2017	0	9 007
Kredyt w r-ku bieżącym	PLN	WIBOR3M+marża banku	2021*	3 141	3 875
Kredyt w r-ku bieżącym	PLN	WIBOR1M+marża banku	2017	983	379
Kredyt krótkoterminowy	PLN	WIBOR3M+marża banku	2019	2 577	0
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	PLN, EUR	WIBOR1M / LIBOR1M + marża	2017-2018	1 839	2 302
Ogółem zobowiązania oprocentowane				34 008	39 294

* Okres kredytowania do 8 lutego 2021 r. Bieżący termin udostępnienia kredytu to 1 sierpnia 2017 r.

Kredyty w rachunku bieżącym zabezpieczone na majątku Grupy zostały zabezpieczone poprzez:

- weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową wystawiony przez Spółkę, poręczony przez „Baltona” Shipchangers sp. z o.o., Centrum Usług Wspólnych „Baltona” sp. z o.o., BH Travel Retail Poland sp. z o.o., Centrum Obsługi Operacyjnej Sp. z o.o., wraz z oświadczeniem wystawcy weksla o poddaniu się egzekucji w związku z wystawionym wekslem do kwoty 51.000 tys. zł,
- ustanowienie zastawu rejestrowego na stanowiących własność Spółki zapasach towarów znajdujących się w magazynach i sklepach wraz z oświadczeniem o poddaniu się egzekucji wydania rzeczy na kwotę 12.000 tys. zł (patrz nota 17),
- cesję na rzecz banku praw z polisy ubezpieczeniowej dotyczącej zapasów towarów (wraz z umową przelewu wierzytelności z polisy) do kwoty 12.000 tys. zł,
- gwarancję korporacyjną wystawioną przez Flemingo International Limited BVI na kwotę 51.000 tys. zł wraz z oświadczeniem Gwaranta o poddaniu się egzekucji na rzecz Banku,
- pełnomocnictwo banku do rachunku „Baltona” France SAS prowadzonego w BNP Paribas (Francja),

- pełnomocnictwo banku do rachunków Centrum Obsługi Operacyjnej Sp. z o.o., BH Travel Retail Poland Sp. z o.o., Centrum Usług Wspólnych „Baltona” Sp. z o.o. prowadzonych w banku BGŻ BNP Paribas S.A.,
- podporządkowanie 75% wszystkich istniejących i przyszłych pożyczek udzielonym Jednostce Dominującej przez podmioty kontrolujące ją pośrednio lub bezpośrednio,
- dodatkowe zabezpieczenie dla kredytu w rachunku bieżącym w postaci gwarancji bankowej wystawionej przez Barclays Bank PLC w kwocie 1.150 tys. USD lub jej równowartości w złotych polskich,
- Zastaw na majątku spółki Chacalli-De Decker NV na kwotę 250 tys. EUR,
- Pełnomocnictwo do ustanowienia zastawu na majątku Grupy (w tym należności i 50% wartości zapasów) na łączną kwotę 1.605 tys. EUR,
- zastaw rejestrowy na zapasach, towarów handlowych o wartości nie niższej niż 250 tys. zł wraz z przelewem praw z polisy ubezpieczeniowej w spółce „Baltona” Shipchandlers Sp. z o.o.;
- weksel własny in blanco spółki „Baltona” Shipchandlers Sp. z o.o.,
- pełnomocnictwo dla banku do rachunków Spółki „Baltona” Shipchandlers Sp. z o.o. prowadzonych przez bank PKO SA,
- w ramach limitu linii wielocelowej Jednostki Dominującej wystawiona została gwarancja dla „Baltona” France w kwocie 400 tys. EUR.

Kredyt nieodnawialny zabezpieczony na majątku Jednostki Dominującej został zabezpieczony poprzez:

- weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową wystawiony przez Spółkę, poręczony przez „Baltona” Shipchandlers sp. z o.o., Centrum Usług Wspólnych Baltona sp. z o.o., BH Travel Retail Poland sp. z o.o., Centrum Obsługi Operacyjnej Sp. z o.o., wraz z oświadczeniem wystawcy weksla o poddaniu się egzekucji w związku z wystawionym wekslem do kwoty 6.750 tys. zł,
- ustanowienie zastawu rejestrowego na stanowiących własność Spółki zapasach towarów znajdujących się w magazynach i sklepach wraz z oświadczeniem o poddaniu się egzekucji wydania rzeczy na kwotę 12.000 tys. zł,
- cesję na rzecz banku praw z polisy ubezpieczeniowej dotyczącej zapasów towarów (wraz z umową przelewu wierzytelności z polisy) do kwoty 12.000 tys. zł,
- gwarancję korporacyjną wystawioną przez Flemingo International Limited BVI na kwotę 6.750 tys. zł,
- pełnomocnictwo banku do rachunku „Baltona” France SAS prowadzonego w BNP Paribas (Francja),
- pełnomocnictwo banku do rachunków Centrum Obsługi Operacyjnej Sp. z o.o., BH Travel Retail Poland Sp. z o.o., Centrum Usług Wspólnych „Baltona” Sp. z o.o. prowadzonych w banku BGŻ BNP Paribas S.A,
- podporządkowanie 75% wszystkich istniejących i przyszłych pożyczek udzielonym Spółce przez podmioty kontrolujące ją pośrednio lub bezpośrednio.

Dodatkowo na dzień bilansowy istniały następujące zabezpieczenia:

- gwarancja korporacyjna wystawiona przez Flemingo International BVI do kwoty 1.500 tys. zł jako zabezpieczenie transakcji na kontaktach walutowych.

22.4 Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego

	Przyszłe minimalne płatności z tytułu leasingu 31.12.2016	Odsetki 31.12.2016	Bieżąca wartość przyszłych minimalnych płatności z tytułu leasingu 31.12.2016	Przyszłe minimalne płatności z tytułu leasingu 31.12.2015	Odsetki 31.12.2015	Bieżąca wartość przyszłych minimalnych płatności z tytułu leasingu 31.12.2015
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego						
do roku	907	45	862	1 008	88	920
od 1 do 5 lat	1 058	81	977	1 442	60	1 382
	1 965	126	1 839	2 450	148	2 302

Grupa użytkuje środki transportu oraz część wyposażenia w ramach leasingu finansowego. Zobowiązania Grupy wynikające z umów leasingu finansowego są zabezpieczone prawami leasingodawców do składników aktywów objętych umową oraz weksłami własnymi.

23. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe

	Nota	31.12.2016	31.12.2015
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług od jednostek powiązanych	31	691	449
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług od jednostek pozostałych		44 958	27 885
Zobowiązania budżetowe		6 340	4 564
Pozostałe zobowiązania		691	738
Rozliczenia międzyokresowe		1 335	1 868
Fundusze specjalne		269	190
		54 284	35 694
w tym część:			
- długoterminowa		-	-
- krótkoterminowa		54 284	35 694

24. Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych

24.1 Saldo zobowiązań na dzień bilansowy

	31.12.2016	31.12.2015
Zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych	220	152
Zobowiązania z tytułu programu określonych świadczeń	5 385	3 660
Zobowiązania z tyt. wynagrodzeń	1 656	2 360
Zobowiązania pozostałe	1 721	1 483
	8 982	7 655
w tym część:		
- długoterminowa	5 605	3 812
- krótkoterminowa	3 377	3 843

24.2 Zmiany wartości bieżącej zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych

	2016	2015
Zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych na 1 stycznia	152	100
Zwiększenia	68	52
Zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych na 31 grudnia	220	152

24.3 Koszty ujęte w wyniku finansowym

	2016	2015
Świadczenia bieżącego okresu	68	52
	68	52

24.4 Koszty świadczeń zostały ujęte w następujących pozycjach sprawozdania z dochodów całkowitych

	Nota	2016	2015
Koszty świadczeń pracowniczych	8	68	52
		68	52

24.5 Program określonych świadczeń pracowniczych w spółce zależnej

Jednostka Grupy Chacalli-De Decker NV posiada program określonych świadczeń emerytalnych dla pracowników, które zostały wycenione metodą aktuarialną na dzień 31 grudnia 2016 roku.

Warunkiem przyznania świadczenia jest ukończenie 65 roku życia. Założenia wysokości wypłacanego świadczenia przedstawia następujący wzór:

$$WŚ = [(3 \times MS) + 8 \times (BS - MS)] \times t / 40$$

gdzie,

WŚ - wysokość świadczenia

MS – średnie wynagrodzenie roczne z okresu ostatnich 3 lat ale nie więcej niż maksymalna kwota emerytury ustalana corocznie (limit dla 2016 roku to 53 tys. euro)

BS - średnie wynagrodzenie roczne z okresu ostatnich trzech lat

t - lata przepracowane ale nie więcej niż 40

Plan finansowany jest ze składek pracodawcy wg indywidualnych umów z pracownikami jak również ze składek pracownika w wartości 0,8% średniego wynagrodzenia (maksymalnie do wysokości emerytury ustalonej corocznie – limit dla 2016 roku to 53 tys. euro) oraz 5,5% nadwyżki ponad ten limit.

Grupa oczekuje, że składki płatne (wraz z podatkiem) przez pracodawcę z tytułu tego programu w roku 2017 wyniosą 72 tys. euro (315 tys. zł).

Na dzień sprawozdawczy powyższy program został wyceniony przez licencjonowanego aktuarium metodą prognozowanych uprawnień jednostkowych. Poniżej zaprezentowane zostały założenia do wyceny:

	2016	2015
Stopa dyskontowa	1,40%	2,30%
Wpływ inflacji	2,00%	2,00%
Stopa przyrostu wynagrodzeń	3,00%	3,00%
Koszty administracji	7,40%	7,40%
Składki podatkowe	13,26%	13,26%

Założenia dotyczące przyszłej śmiertelności są oparte na publikowanych statystykach oraz tabelach śmiertelności właściwych dla Belgii.

Wycena dokonana na koniec okresu sprawozdawczego wykazała, że wartość netto zobowiązania z tytułu programu wyniosła 4.402 tys. zł.

Poniższa tabela prezentuje uzgodnienie wartości zobowiązania z tytułu programu określonych świadczeń na dzień 31 grudnia 2016 roku:

	w tys. EUR	w tys. PLN
Wartość netto zobowiązania na początek okresu	(628)	(2 749)
Koszty odsetek	(16)	(69)
Koszty bieżącego zatrudnienia	(16)	(68)
Zyski (straty) aktuarialne rozpoznane w sprawozdaniu z dochodów	(335)	(1 482)
Różnice kursowe z przeliczenia	-	(35)
Wartość netto na koniec okresu	(995)	(4 403)

Aktywa programu świadczeń pracowniczych obejmują wyłącznie polisy ubezpieczeniowe.

Szacunki dotyczące zobowiązań z tytułu programu określonych świadczeń charakteryzują się wrażliwością na przyjęte założenia dotyczące stopy dyskonta oraz stopy przyrostu wynagrodzeń. Racjonalnie możliwa zmiana powyższych założeń miałaby następujący wpływ na sprawozdanie finansowe na dzień 31 grudnia 2016 roku:

- Wzrost stopy dyskonta o 0,25% spowodowałby spadek zobowiązania z tytułu programu określonych świadczeń o 226 tys. zł;
- Spadek stopy dyskonta o 0,25% spowodowałby wzrost zobowiązania z tytułu programu określonych świadczeń o 226 tys. zł;
- Wzrost stopy przyrostu wynagrodzeń o 0,5% spowodowałby wzrost zobowiązania z tytułu programu określonych świadczeń o 452 tys. zł;
- Spadek stopy przyrostu wynagrodzeń o 0,5% spowodowałby spadek zobowiązania z tytułu programu określonych świadczeń o 452 tys. zł.

W niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym dokonano korekty błędów podstawowego wynikającego z określenia zobowiązania z tytułu programu emerytalnego dla 5 byłych i obecnych pracowników jednostki zależnej Chacalli-De Decker Limited. Zobowiązanie określono na 190 tys. GBP, w związku z powyższym dokonano korekty wyniku lat ubiegłych w kwocie 982 tys. zł.

25. Rezerwy

	Sprawy sądowe	Inne rezerwy	Sprawa sporna	Ogółem
Wartość na 01.01.2015	52	-	1 042	1 094
Zwiększenia	-	94	-	94
Wartość na 31.12.2015	52	94	1 042	1 188
część długoterminowa	52	-	1 042	1 094
część krótkoterminowa	-	94	-	94
	Sprawy sądowe	Inne rezerwy	Sprawa sporna	Ogółem
Wartość na 01.01.2016	52	94	1 042	1 188
Zwiększenia	-	30	-	30
Rezerwy rozwiązane w okresie	-	(92)	-	(92)
Wartość na 31.12.2016	52	32	1 042	1 126
część długoterminowa	52	-	1 042	1 094
część krótkoterminowa	-	32	-	32

Sprawa sporna na kwotę 1.042 tys. zł dotyczy sporu pomiędzy jednostką Grupy BH Travel Retail Poland Sp. z o.o., a Przedsiębiorstwem Państwowym „Porty Lotnicze”, który opisany jest w nocie 29.

26. Zobowiązania umowne zaciągnięte w celu nabycia rzeczowych aktywów trwałych

Na dzień bilansowy żadna ze spółek Grupy nie zaciągnęła zobowiązań w celu nabycia rzeczowych aktywów trwałych.

27. Przychody przyszłych okresów

	31.12.2016	31.12.2015
Usługi marketingowe - przychody przyszłych okresów	-	14
Dotacja na rozwój	325	426
Pozostałe	38	38
	363	478
w tym część:		
- długoterminowa	325	-
- krótkoterminowa	38	478

Saldo rozliczeń międzyokresowych przychodów składa się głównie wartości dotacji na rozwój wartości niematerialnych.

Dotacja, która została przyznana jednostce zależnej Sandpiper 3 Sp. z o.o w kwocie 426 tys. zł. służy rozwijaniu oprogramowania, po ukończeniu jego wdrożenia jest stopniowo, drogą równych odpisów rocznych, odnoszona do rachunku zysków i strat przez szacowany okres użytkowania oprogramowania,

poprzez zmniejszenie kosztów odpisu amortyzacyjnego. Na dzień 31 grudnia 2016 roku, zdaniem Zarządu Jednostki Dominującej, spółka Sandpiper 3 Sp. z o.o spełniała wszystkie warunki, którymi obwarowane było przyznanie dotacji.

28. Instrumenty finansowe

28.1 Ryzyko kredytowe

Wartości bilansowe aktywów finansowych odpowiadają maksymalnej ekspozycji na ryzyko kredytowe.

Maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe na koniec okresu sprawozdawczego przedstawia się następująco:

	Nota	31.12.2016	31.12.2015
Pożyczki udzielone	14	110	103
Depozyty w banku jako zabezp. pod udzielone gwarancje	14	-	509
Należności własne	17	22 516	20 661
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	18	9 876	7 066
		32 502	28 339

28.2 Odpisy aktualizujące

Struktura wiekowa należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności na koniec okresu sprawozdawczego przedstawiała się następująco:

	Wartość brutto na 31.12.2016	Odpis aktualizujący na 31.12.2016	Wartość brutto na 31.12.2015	Odpis aktualizujący na 31.12.2015
Nie wymagalne	13 246	-	12 140	-
Przeterminowane od 0 do 30 dni	2 598	-	2 398	-
Przeterminowane od 31 do 60 dni	599	-	1 065	-
Przeterminowane powyżej 61 dni	6 374	(301)	5 385	(327)
	22 817	(301)	20 988	(327)

Zmiany odpisów aktualizujących wartość należności handlowych i pozostałych kształtowały się następująco:

	31.12.2016	31.12.2015
Bilans otwarcia na 1 stycznia	327	380
Odpis aktualizujący ujęty w okresie sprawozdawczym	(34)	(59)
Odpis aktualizujący rozwiązany w okresie sprawozdawczym	8	6
Bilans zamknięcia na 31 grudnia	301	327

Grupa tworzy odpisy aktualizujące wartość należności, jeżeli prawdopodobne jest, że należności te nie zostaną spłacone. Kiedy dana należność zostanie uznana za nieściągalną, odpowiednie kwoty spisywane są w ciężar kosztów. Na dzień 31 grudnia 2016 r. wartość odpisów aktualizujących należności z tytułu dostaw i usług wyniosła 301 tys. zł. (2015 r.: 327 tys. zł.).

28.3 Ryzyko płynności

Poniżej prezentowane są umowne warunki zobowiązań finansowych:

31.12.2016	Wartość bilansowa	Przepływy pieniężne wynikające z umowy	Poniżej 6 miesięcy	6-12 miesięcy	1-2 lat	2-5 lat
Zobowiązania finansowe inne niż instrumenty pochodne						
Kredyty bankowe zabezpieczone	(2 577)	(2 749)			(2 749)	
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	(1 839)	(1 894)	(543)	(396)	(499)	(456)
Pożyczki od j. powiązanej	(21 929)	(23 245)	(84)	-	(23 161)	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	(46 340)	(46 340)	(46 340)	-	-	-
Kredyty w rachunku bieżącym	(7 663)	(7 950)	(4 666)	(3 284)	-	-
	(80 348)	(82 178)	(51 633)	(3 680)	(26 409)	(456)

Grupa nie oczekuje, że spodziewane przepływy pieniężne zawarte w analizie terminów wymagalności mogą wystąpić znacząco wcześniej lub w znacząco innych kwotach.

31.12.2015	Wartość bilansowa	Przepływy pieniężne wynikające z umowy	Poniżej 6 miesięcy	6-12 miesięcy	1-2 lat	2-5 lat
Zobowiązania finansowe inne niż instrumenty pochodne						
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	(2 302)	(2 450)	(544)	(464)	(1 094)	(348)
Pożyczki od j. powiązanej	(20 051)	(21 254)	(74)	-	(21 180)	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	(29 072)	(29 072)	(29 072)	-	-	-
Kredyty w rachunku bieżącym	(16 942)	(17 372)	(4 275)	(13 097)	-	-
	(68 367)	(70 148)	(33 965)	(13 561)	(22 274)	(348)

28.4 Ryzyko walutowe

Ekspozycja na ryzyko walutowe

Ekspozycja Grupy na ryzyko walutowe według kursu na koniec okresu sprawozdawczego przedstawia się następująco:

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2016			31.12.2015		
	EUR	USD	GBP	EUR	USD	GBP
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	3 474	611	324	7 695	536	381
Środki pieniężne	972	720	173	173	160	180
Pożyczka od j. powiązanej	16 908	5 019	-	(15 343)	(4 708)	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	(21 095)	(575)	-	(9 068)	(435)	(13)
Ekspozycja bilansowa netto	259	5 775	497	(16 543)	(4 447)	548

W ciągu roku stosowano następujące kursy wymiany dla najważniejszych walut obcych:

w złotych	Średnie kursy walut		Koniec okresu sprawozdawczego kurs spot	
	01.01.2016- 31.12.2016	01.01.2015- 31.12.2015	01.01.2016- 31.12.2016	01.01.2015- 31.12.2015
	EUR	4,3757	4,1848	4,4240
USD	3,9680	3,7928	4,1793	3,9011
GBP	5,3355	5,7846	5,1445	5,7862
RON	0,9739	0,9421	0,9749	0,9421
UAH	0,1542	0,1722	0,1542	0,1622

Analiza wrażliwości

Umocnienie lub osłabienie się złotego w odniesieniu do EUR, USD i GBP w dniu 31 grudnia 2016 roku spowodowałoby wzrost (spadek) kapitału własnego i zysku przed opodatkowaniem o kwoty zaprezentowane poniżej.

Analiza opiera się na zmianach kursów walutowych, które Grupa uznała za racjonalnie uzasadnione na koniec okresu sprawozdawczego. Analiza zakłada również, że inne zmienne, w szczególności stopy procentowe, pozostaną na stałym poziomie i nie bierze pod uwagę wpływu prognozowanego poziomu sprzedaży i zakupów. Analiza przeprowadzona na koniec grudnia 2015 dokonana została przy przyjęciu tych samych założeń.

Efekt w tysiącach złotych	Umocnienie złotego		Osłabienie złotego	
	Kapitał własny	Zysk lub strata bieżącego okresu	Kapitał własny	Zysk lub strata bieżącego okresu
31.12.2016				
EUR (zmiana o 8%)	(21)	(21)	21	21
USD (zmiana o 8%)	(462)	(462)	462	462
GBP (zmiana o 8%)	(40)	(40)	40	40
31.12.2015				
EUR (zmiana o 8%)	1 323	1 323	(1 323)	(1 323)
USD (zmiana o 8%)	356	356	(356)	(356)
GBP (zmiana o 8%)	(44)	(44)	44	44

28.5 Ryzyko stopy procentowej

Na koniec okresu sprawozdawczego struktura oprocentowanych instrumentów finansowych przedstawiała się następująco:

	31.12.2016	31.12.2015
Instrumenty finansowe o stałej stopie		
Aktywa finansowe	110	103
Zobowiązania finansowe	(21 929)	(20 051)
	(21 819)	(19 948)
Instrumenty finansowe o zmiennej stopie		
Aktywa finansowe	7 866	6 689
Zobowiązania finansowe	(12 079)	(19 243)
	(4 213)	(12 554)

Zmiana o 100 punktów bazowych w stopie procentowej zwiększyłaby (zmniejszyłaby) kapitał własny i stratę przed opodatkowaniem o kwoty przedstawione poniżej. Poniższa analiza opiera się na założeniu, że inne zmienne, w szczególności kursy walutowe, pozostaną na stałym poziomie.

<i>Efekt w tysiącach złotych</i>	Zysk lub strata bieżącego okresu		Kapitał własny	
	Wzrost o 100 pb	Spadek o 100 pb	Wzrost o 100 pb	Spadek o 100 pb
31.12.2016				
Instrumenty finansowe o zmiennej stopie procentowej	(42)	42	(42)	42
Wrażliwość przepływów pieniężnych	(42)	42	(42)	42

28.6 Porównanie wartości godziwych z wartościami bilansowymi

Wartość godziwa instrumentów finansowych prezentowanych w sprawozdaniu finansowym nie różni się istotnie od ich wartości bilansowych.

28.7 Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w rachunku zysków i strat w podziale na kategorie instrumentów finansowych

31.12.2016	Przychody/ (koszty) z tytułu odsetek	Zyski/ (straty) z tytułu różnic kursowych	Rozwiązanie/ (utworzenie) odpisów aktualizujących	Zyski/ (straty) z tytułu wyceny
Należności własne	-	-	(26)	364
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	22	-	-	-
Zobowiązania z tytułu leasingu	-107	-	-	-
Pożyczki od jednostek powiązanych	-1 031	-661	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	-	-	-	-313
Kredyty bankowe	-286	-	-	-
Razem	-1 402	-661	-26	51

31.12.2015	Przychody/ (koszty) z tytułu odsetek	Zyski/ (straty) z tytułu różnic kursowych	Rozwiązanie/ (utworzenie) odpisów aktualizujących	Zyski/ (straty) z tytułu wyceny
Należności własne	-	-	(53)	188
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	4	-	-	-
Zobowiązania z tytułu leasingu	-139	-	-	-
Pożyczki od jednostek powiązanych	-1 147	-602	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	-	-	-	-362
Kredyty bankowe	-430	-	-	-
Razem	-1 712	-602	-53	-174

29. Zobowiązania warunkowe i sprawy sądowe

Sprawy sporne:

Przed Sądem Rejonowym w Gdyni toczy się postępowanie z wniosku Pana Edwarda Łaskawca o zniesienie współwłasności nieruchomości położonej w Gdyni przy ul. 10 Lutego 7. Elementem tego postępowanie jest żądanie zwrotu pożytków z nieruchomości. Powołany biegły na okoliczność możliwych do uzyskania pożytków za okres od 20 grudnia 1994 r. do 25 września 1998 r., wyraził opinię, że dochody z najmu we wskazanym okresie mogły wynosić ponad 3.300 tys. zł. Opinia ta w ocenie Zarządu jest całkowicie błędna. Sąd obecnie skoncentrował się na zniesieniu współwłasności i w związku z tym nie zajmował się rozliczeniem pożytków i nakładów poszczególnych współwłaścicieli. Po trwającym ponad dwa lata ustalaniu okoliczności dotyczących celowości zniesienia współwłasności nieruchomości, Sąd przystąpił do badania przez kogo i w jaki sposób był sprawowany zarząd nieruchomością, w okresie gdy Spółka była jednym ze współwłaścicieli oraz kto i w jakiej wysokości czerpał z niej pożytki. Na chwilę obecną niemożliwe jest oszacowanie potencjalnych zobowiązań Jednostki Dominującej, jakie mogą powstać w związku z postępowaniem. Zdaniem Zarządu

jakiegokolwiek zobowiązania, które mogą powstać w wyniku tej spraw będą bez istotnego wpływu na wynik finansowy Spółki. W ocenie Zarządu postępowanie w niniejszej sprawie potrwa kilka lat. Na powyższe roszczenie Jednostka Dominująca założyła rezerwę w kwocie 52 tys. zł.

Na dzień publikacji niniejszego sprawozdania jednostka zależna, BH Travel Retail Poland Sp. z o.o. jest stroną sprawy spornej z Przedsiębiorstwem Państwowym Porty Lotnicze („PPPL”) dotyczącej wypowiedzenia w roku 2012 umów najmu powierzchni handlowych na lotnisku Chopina w Warszawie przez PPPL. Obecnie BH Travel nie prowadzi już działalności handlowej na Lotnisku Chopina w Warszawie.

W 2012 roku jednostka zależna, BH Travel Retail Poland Sp. z o.o. (BH Travel) wstrzymała działalność handlową na Lotnisku Chopina w Warszawie, w wyniku złożonego przez Przedsiębiorstwo Państwowe Porty Lotnicze” (PPPL) oświadczenia o wypowiedzeniu umów najmu. W opinii BH Travel w/w wypowiedzenia są bezpodstawne i bezskuteczne prawnie, w związku z czym BH Travel pozostaje w sporze z PPPL, który do tej pory nie został rozstrzygnięty. Spór związany z wypowiedzeniem przez PPPL umów najmu oraz działaniami związanymi z przygotowaniem modernizacji Terminalna 1 Lotniska Chopina w Warszawie, obejmuje następujące postępowania:

- 1. Sprawa z powództwa BH Travel przeciwko PPPL o zapłatę kwoty 998.573,80 zł, w toku której PPPL wniósł przeciwko BH Travel powództwo wzajemne o zapłatę kwoty 5.135.804,96 zł.** Kwota żądana przez BH Travel obejmowała kwoty pobrane przez PPPL z gwarancji bankowych wystawionych na zlecenie BH Travel na pokrycie kar umownych za opóźnienie w zwrocie wynajętych lokali oraz skapitalizowane odsetki. Kwota żądana przez PPPL obejmowała kary umowne za opóźnienie w zwrocie wynajętych lokali oraz koszty poniesione przez PPPL w związku z demontażem i magazynowaniem części ruchomości BH Travel, usuniętych z tychże lokali. Wyrokiem z dnia 24 marca 2016 r. Sąd Okręgowy w Warszawie uwzględnił powództwo BH Travel i oddalił w całości powództwo wzajemne PPPL. W wyniku wniesionych apelacji przez obie Strony, sprawa czeka na rozpoznanie przez Sąd Apelacyjny w Warszawie.
- 2. Sprawa z powództwa BH Travel przeciwko PPPL o zapłatę odszkodowania oraz wydanie lokalu „Baltona” Perfumery.** Pozwem z dnia 14 czerwca 2013 r. BH Travel zażądała zasądzenia kwoty 356.381.305,60 zł tytułem odszkodowania za szkodę wynikającą z niewykonywania przez PPPL umów najmu lokali „Baltona” Classic i „Baltona” Perfumery za okres do dnia 31 grudnia 2013 r. wraz ze skapitalizowanymi odsetkami oraz nakazania PPPL by doprowadziło do właściwego stanu i wydało BH Travel lokal „Baltona” Perfumery. PPPL wniósł o oddalenie powództwa w całości. Dodatkowo, w dniu 31 grudnia 2016 r. BH Travel wniosła o rozszerzenie powództwa o żądanie zasądzenia dodatkowo kwoty 71.464.566 zł tytułem odszkodowania za szkodę wynikającą z niewykonywania przez PPPL umów najmu za okres od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2016 r. Postanowieniem z dnia 19 kwietnia 2016 r. Sąd Okręgowy w Warszawie zawiesił postępowanie do czasu prawomocnego rozpoznania innej sprawy z powództwa BH Travel przeciwko PPPL – o wydanie lokalu „Baltona” Classic (pkt 3 poniżej). Obie strony postępowania zaskarżyły powyższe postanowienie. Obecnie oczekiwane jest rozstrzygnięcie kwestii zasadności zawieszenia postępowania.
- 3. Sprawa z powództwa BH Travel przeciwko PPPL o wydanie lokalu „Baltona” Classic.** Pozwem z dnia 20 czerwca 2012 r. BH Travel zażądała nakazania PPPL, by wydało BH Travel lokal „Baltona” Classic. Wyrokiem z dnia 3 grudnia 2014 r. Sąd Okręgowy w Warszawie oddalił powództwo BH Travel w całości. W wyniku wniesionej przez BH Travel apelacji, Sąd Apelacyjny w Warszawie wyrokiem z dnia 17 sierpnia 2016 r. uchylił w całości wyrok Sądu Okręgowego i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania.
- 4. Sprawa z powództwa PPPL przeciwko BH Travel o zapłatę kary umownej** w wysokości 262.014 zł za opóźnienie w zwrocie przez BH Travel na rzecz PPPL lokalu W. Kruk. Wynik sprawy zależny jest od oceny skuteczności oświadczenia PPPL o wypowiedzeniu przedmiotowej umowy najmu. W dniu 11.04.2017 r. odbyła się kolejna rozprawa, na której przesłuchano świadków.

5. **Sprawa z powództwa PPPL przeciwko BH Travel oraz przeciwko PHZ „Baltona” S.A. z tytułu czynów nieuczciwej konkurencji.** PPPL wniosła o zasądzenie odpowiednio kwoty po 120.000 zł od BH Travel oraz PHZ „Baltona” S.A. na rzecz organizacji kultury – Muzeum Lotnictwa oraz o złożenie przez BH Travel oświadczeń/przepras. Podstawą roszczeń PPPL są twierdzenia, jakoby BH Travel oraz PHZ „Baltona” dopuściły się czynów nieuczciwej konkurencji przeciw PPPL rozpowszechniając swą ocenę, że działania PPPL wobec BH Travel były bezprawne. Sprawy zostały wyodrębnione do oddzielnych postępowań i są na etapie postępowania przed Sądem I Instancji. W dniu 11.04.2017 r. odbyła się kolejna rozprawa, na której przesłuchano świadków.
6. **Sprawa z powództwa Vistula Group S.A. przeciwko BH Travel.** Vistula Group S.A. była podnajemcą jednego z lokali wynajmowanych przez BH Travel od PPPL. W związku z wypowiedzeniem umów najmu przez PPPL, BH Travel wypowiedziała umowę podnajmu Vistula Group. Vistula Group natomiast ani nie zwróciła lokalu BH Travel ani też nie płaciła czynszu podnajmu. BH Travel zażądała wypłat z gwarancji bankowej wystawionej na zlecenie Vistula Group S.A. Pozwem z dnia 12 sierpnia 2012 r. Vistula Group S.A. zażądała zasądzenia od BH Travel kwoty 279.947,33 zł z odsetkami (kwota pobrana na podstawie gwarancji bankowej). Wydany w dniu 1 października 2012 r. nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym został przez BH Travel zaskarżony w całości. W dniu 26 kwietnia 2017 r. Sąd I Instancji wydał wyrok, w którym zasądził od BH Travel kwotę 279.947,33 zł wraz z odsetkami ustawowymi oraz kosztami procesu. Orzeczenie jest nieprawomocne. Po zapoznaniu się z pisemnym uzasadnieniem Zarząd BH Travel podejmie decyzję w przedmiocie składania apelacji.
7. **Spór administracyjny z Wojewodą Mazowieckim.** W lipcu 2012 r. wszczęte zostało postępowanie egzekucyjne w administracji, zmierzające do odebrania BH Travel i opróżnienia dwóch lokali, w posiadaniu których pozostawała BH Travel, po złożonych przez PPPL wypowiedzeniach umów najmu. W jego wyniku odebrano w dniu 14 sierpnia 2012 r. BH Travel dwa lokale sklepowe. Postanowieniem z dnia 1 lutego 2013 r. Wojewoda Mazowiecki ustalił koszty egzekucyjne na kwotę 171 tys. zł i zażądał ich zapłaty przez BH Travel pod rygorem wszczęcia egzekucji administracyjnej. W dniu 14 lutego 2013 r. BH Travel wystąpiła z zażaleniem na przedmiotowe postanowienie do Ministra Transportu z żądaniem wstrzymania jego wykonalności. BH Travel wskazała, że żądanie zapłaty jest nienależne co do zasady, zaś wysokość kosztów jest stukrotnie zawyżona. W wyniku przeprowadzonego postępowania i związanych z tym decyzji administracyjnych w dniu 23 grudnia 2015 r. BH Travel wniosła skargę kasacyjną do Naczelnego Sądu Administracyjnego z żądaniem wydania korzystnego rozstrzygnięcia w przedmiotowej materii na rzecz BH Travel. Postępowanie ze skargi kasacyjnej jest w toku.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy zaprezentowano następujące aktywa trwałe i zobowiązania długoterminowe BH Travel dotyczące powyższego sporu:

Aktywa

- Należność od PPPL tytułem zwrotu należności pobranej z gwarancji – 917 tys. zł.
- Należność od PPPL tytułem nieskorygowanych kosztów najmu po dniu wypowiedzenia – 776 tys. zł.
- Należność od PPPL tytułem roszczenia o nadpłacony czynsz w latach poprzednich w jednym ze sklepów – 171 tys. zł.
- Depozyt sądowy złożony na poczet wniesionych pozwów przeciw PPPL – 282 tys. zł.

Pasywa

- Rezerwa na zobowiązania wobec PPPL tytułem kosztów najmu i pozostałych świadczeń – 1.042 tys. zł.

W ocenie Grupy bardziej prawdopodobnym rozstrzygnięciem jest korzystne dla BH Travel zakończenie powyższych postępowań. Kluczowa dla sporu pozostaje kwestia oceny skuteczności oświadczeń PPPL o wypowiedzeniu umów najmu. Kwestia ta nie została dotychczas prawomocnie przesądzona, niemniej

wydane zostały orzeczenia sądowe, wskazujące na zasadność stanowiska BH Travel w tym zakresie. W szczególności:

- a) w dniu 24 marca 2016 r. w sprawie XVI GC 546/13 został wydany wyrok Sądu Okręgowego, w którym oceniono wypowiedzenia zarówno za bezskuteczne na gruncie powołanych przez PPPL w tym zakresie przesłanek kontraktowych, jak i uznający, że oświadczenia o wypowiedzeniu stanowiły przejaw nadużycia prawa,
- b) w postępowaniach zabezpieczających, po zapoznaniu się ze stanowiskiem obu stron, Sąd Apelacyjny w Warszawie dwukrotnie (w sprawach VI ACz 1260/12 oraz I ACz 956/12), w różnych składach uznał, za uprawdopodobnione twierdzenia BH Travel o bezskuteczności oświadczeń o wypowiedzeniu umów najmu,
- c) jedyny wyrok, w którym Sąd Okręgowy uznał, że oświadczenia PPPL o wypowiedzeniu umów najmu były skuteczne został uchylony wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie w dniu 17 sierpnia 2016 r.

W rezultacie Grupa nie utworzyła na dzień 31 grudnia 2016 r. rezerw na powyższe zobowiązania warunkowe. Jednakże w przypadku uznania przez sąd racji PPPL istnieje ryzyko, iż BH Travel nie wznowi regulowanej wspomnianymi umowami najmu działalności na Lotnisku Chopina w Warszawie oraz może zostać zobowiązana do zapłaty kar umownych tytułem opóźnień w zwrocie przedmiotów najmu, co może mieć istotny negatywny wpływ na wyniki finansowe i perspektywy rozwoju Grupy. PPPL częściowo dochodziło zapłaty kar umownych z gwarancji bankowych udzielonych na zlecenie BH Travel na zabezpieczenie roszczeń PPPL z tytułu umów najmu. Na dzień 31 grudnia 2016 r. PPPL zrealizowało poprzez ciągnięcia z gwarancji bankowych kwotę w wysokości 917 tys. zł.

Choć nie ma to bezpośredniego znaczenia na rozstrzygnięcie w toczących się sprawach należy zwrócić uwagę na rozstrzygnięcie Stałego Trybunału Arbitrażowego w Hadze. Orzekł on, że Rzeczpospolita Polska naruszyła zasadę uczciwego traktowania inwestycji Flemingo Dutyfree w Polsce wynikającą z dwustronnego traktatu zawartego między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej i Rządem Republiki Indii o wzajemnym popieraniu i ochronie inwestycji. Trybunał zasądził na rzecz Flemingo odszkodowanie w wysokości ok. 20 milionów euro wraz z odsetkami i kosztami postępowania arbitrażowego. Przedmiotowy wyrok choć nie będzie inkorporowany bezpośrednio do rozstrzygnięć dotyczących sporów BH Travel, może stanowić pewną wskazówkę jaką mogą kierować się sądy powszechne w swoich rozstrzygnięciach w sporach z PPPL.

30. Leasing operacyjny

30.1 Umowy leasingu operacyjnego, w których Grupa jest leasingobiorcą

Minimalne płatności z tytułu nieodwoływanych umów leasingu operacyjnego kształtują się w sposób przedstawiony poniżej:

	31.12.2016	31.12.2015
do roku	26 079	20 735
1 do 5 lat	55 070	14 740
	81 149	35 475

Grupa jest stroną umowy najmu w Warszawie oraz stroną umów najmu powierzchni sklepowych, magazynowych i biurowych zlokalizowanych w portach lotniczych, na przejściach granicznych i portach rzecznych. Wspomniane umowy zostały zaklasyfikowane jako umowy leasingu operacyjnego. Umowy

najmu są zawierane na okresy o różnej długości (do 9 lat lub czas nieokreślony). Większość stawek czynszu najmu jest indeksowana o wskaźnik zmiany cen.

Niektóre umowy najmu zawierają dodatkowe opłaty zależne od poziomu przychodów ze sprzedaży towarów w danej lokalizacji, tzw. czynsz prowizyjny. W przypadku czterech lokalizacji brak jest stałej części czynszu, występuje jedynie czynsz prowizyjny. W kalkulacji minimalnych płatności z tytułu nieodwoływalnych umów leasingowych wartość czynszu dla tych czterech lokalizacji została pominięta. W przypadku umów na czas nieokreślony jako wartość minimalnej płatności z tytułu leasingu operacyjnego wykazano czynsz należny za okres wypowiedzenia.

W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2016 r., ujęto w rachunku zysków i strat 62.084 tys. zł. jako koszty z tytułu opłat w ramach umów leasingu operacyjnego (2015 r.: 62.058 tys. zł). Warunkowe opłaty z tytułu najmu w postaci czynszów prowizyjnych wyniosły 23.512 tys. zł (2015 r.: 32.255 tys. zł).

30.2 Umowy leasingu operacyjnego, w których Grupa jest leasingodawcą

W ciągu 2016 r. uzyskano przychody z tytułu podnajmu powierzchni w wysokości 242 tys. zł (2015 r.: 76 tys. zł.).

31. Transakcje z jednostkami powiązаныmi

31.1 Jednostka dominująca oraz jednostka dominująca najwyższego szczebla

Jednostką dominującą najwyższego szczebla grupy kapitałowej, w której skład wchodzi Jednostka Dominująca jako jednostka zależna jest Flemingo International Limited z siedzibą na Brytyjskich Wyspach Dziewiczych.

Jednostką dominującą na najniższym szczeblu grupy kapitałowej, w skład której wchodzi Jednostka Dominująca jako jednostka zależna, należąca jednocześnie do grupy kapitałowej, o której mowa powyżej jest Ashdod Holdings Limited z siedzibą na Cyprze.

31.2 Transakcje z kadrą kierowniczą

Wynagrodzenie kluczowych członków kadry kierowniczej Grupy kształtowało się w sposób następujący:

	01.01.2016- 31.12.2016	01.01.2015- 31.12.2015
Wynagrodzenia członków kierownictwa	1 744	1 589
	1 744	1 589

31.3 Pozostałe transakcje z podmiotami powiązanym

	Wartość transakcji za okres		Nierozliczone salda na	
	01.01.2016- 31.12.2016	01.01.2015- 31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Sprzedż towarów i usług				
Flemingo International Ltd. - sprzedaż usług	1	26	489	488
Ashdod Holdings Ltd. - sprzedaż usług	-	-	29	29
Bastion Capital Sp. z o.o. - sprzedaż towarów	-	-	-	8
Flemingo Brasil Importacao Limitada	-	363	363	363
Flemingo Tanger	4	-	4	-
	5	389	885	888
Pozostałe - pożyczki				
Rafał Kazimierski - przychody z tyt. odsetek i pożyczki	6	6	110	103
	6	6	110	103
Zakupy surowców, towarów i usług				
Flemingo International Ltd. - usługi pozostałe	108	415	523	415
Flemingo International Tortola- usługi pozostałe	138	-	138	-
Ashdod Holdings Ltd. - usługi pozostałe	1	24	25	24
BGD "Azymut" Andrzej Uryga	-	129	5	10
	247	568	691	449
Pozostałe koszty				
Flemingo International Ltd. - pożyczki/koszty z tyt. odsetek*	1 131	1 064	21 926	20 050
	1 131	1 064	21 926	20 050

* Grupa otrzymała od jednostki powiązanej Flemingo International (BVI) Limited pożyczki, których daty spłaty przypadają na 31 grudnia 2018 roku (21.842 tys. zł) oraz na 31 grudnia 2017 roku (84 tys. zł).

W związku z umowami kredytu w rachunku bieżącym oraz linii gwarancyjnych, o których mowa w nocie 23.3, spółkom z Grupy zostały udzielone gwarancje korporacyjne wystawione przez Flemingo International (BVI) Limited, których łączna wartość na dzień 31 grudnia 2016 r. wyniosła 59.250 tys. zł

Wszystkie nierozliczone salda z jednostkami powiązanymi są wyceniane według warunków rynkowych i mają być uregulowane: w przypadku rozrachunków z tytułu dostaw i usług w środkach pieniężnych w okresie 12 miesięcy od końca okresu sprawozdawczego; w przypadku pożyczek otrzymanych w terminach wykazanych w nocie 22.

32. Objasnienia do sprawozdania z przepływów pieniężnych

	31.12.2016
Zmiana należności wynika z następujących pozycji:	
zmiana stanu należności wynikająca z bilansu	(1 631)
korekta o zmianę z tyt. należności podatkowych	<u>(31)</u>
Zmiana należności wykazana w sprawozdaniu przepływów pieniężnych	<u>(1 662)</u>
Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych, z wyjątkiem zobowiązań finansowych, wynika z następujących pozycji:	
	31.12.2015
zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych wynikająca z bilansu	(8 756)
korekta wynikająca z korekty błędu podstawowego	<u>(1 188)</u>
Zmiana zobowiązań wykazana w sprawozdaniu przepływów pieniężnych	<u>(9 944)</u>
Zmiana stanu zobowiązań z tyt. świadczeń pracowniczych	
	31.12.2015
zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych wynikająca z bilansu	2 581
korekta wynikająca z korekty prezentacji rezerw	94
korekta wynikająca z korekty błędu podstawowego	<u>(982)</u>
Zmiana zobowiązań wykazana w sprawozdaniu przepływów pieniężnych	<u>1 693</u>

W sprawozdaniu z przepływów pieniężnych w pozycji inne korekty w danych porównawczych za rok zakończony 31.12.2015 uwzględniono również wpływ korekty umorzenia środków trwałych w wysokości 295 tys. zł.

33. Skład Grupy Kapitałowej

Na dzień 31 grudnia 2016 roku skład Grupy kapitałowej PHZ „Baltona” S.A. przedstawiał się następująco:

Nazwa Spółki	Kraj	Udział %	
		31.12.2016	31.12.2015
BH Travel Retail Poland Sp. z o.o.	Polska	100	100
Baltona Shipchandlers Sp. z o.o.	Polska	100	100
Gredy Company SRL	Rumunia	100	100
Centrum Usług Wspólnych Baltona Sp. z o.o.	Polska	100	100
Baltona France S.A.S.	Francja	100	100
Baldemar Holdings Limited <i>i jej spółka zależna:</i>	Cypr	100	100
Flemingo Duty Free Ukraine	Ukraina	100	100
Magna Project Sp. z o.o.	Polska	100	100
Centrum Obsługi Operacyjnej Sp. z o.o.	Polska	100	100
KW Shelf Company Sp. z o.o.	Polska	100	100
Baltona Italy S.R.L.	Włochy	100	100
Sandpiper 3 Sp z o.o.	Polska	0	0
CDD Holding BV <i>oraz spółki od niej zależne:</i>	Holandia	62	62
Chacalli-De Decker NV	Belgia	62	62
Chacalli Den Haag BV	Holandia	62	62
Rotterdam Airport Tax-Free Shop BV	Holandia	62	62
Niederrhein Airport Shop GmbH	Niemcy	62	62
Chacalli-De Decker Limited	Wielka Brytania	62	62

Udział w kapitale jest równy udziałowi w prawach głosu.

Ponadto, w sprawozdaniu skonsolidowanym sprawozdaniu Grupy za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku oraz 31 grudnia 2015 roku zostały ujęte dane finansowe spółki Sandpiper 3 Sp. z o.o., nad którą mimo nieposiadania udziałów w kapitale zakładowym, Jednostka Dominująca sprawuje kontrolę. W ocenie Zarządu Jednostki Dominującej Spółki Sandpiper 3 Sp. z o.o. została objęta konsolidacją ze względu na zawartą umowę przedwstępną pierwokupu udziałów oraz powiązania osobowe osób zarządzających w Sandpiper 3 Sp. z o.o. i w Jednostce Dominującej.

W trakcie roku 2016 nie miały miejsca żadne inne zmiany w strukturze kapitałowej Grupy.

34. Zdarzenia po końcu okresu sprawozdawczego

W dniu 13 marca 2017 roku Zarząd Przedsiębiorstwa Handlu Zagranicznego „Baltona” S.A. zawarł porozumienie dotyczące zakończenia współpracy z Portem Lotniczym Gdańsk Sp. z o.o. W porozumieniu strony ustaliły dla poszczególnych sklepów i kawiarni na lotnisku w Gdańsku daty wygaśnięcia najmu na 18 marca 2017 r., 5 kwietnia 2017 r. i 19 kwietnia 2017 r. oraz terminy zwrotu poszczególnych lokali/pomieszczeń na 23 marca 2017 r., 12 kwietnia 2017 r. i 19 kwietnia 2017 r.

W dniu 16 marca 2017 r. Zarząd Przedsiębiorstwa Handlu Zagranicznego „Baltona” S.A. powziął informację o rozstrzygnięciu organizowanego przez AS Tallinna Lennujaam (Wynajmujący) konkursu na wynajem ok. 960 m² powierzchni handlowej w Porcie Lotniczym w Tallinie (Estonia). W związku ze złożeniem najkorzystniejszej oferty, Zarząd Jednostki Dominującej ma potwierdzić wolę zawarcia umowy najmu w terminie 30 dni od dnia rozstrzygnięcia, przy czym termin związania ofertą wynosi 120 dni od dnia złożenia oferty, tj. od dnia 16 lutego 2017 r. W dniu 20 kwietnia 2017 r. została podpisana umowa najmu 946,70 m² powierzchni handlowej w Porcie Lotniczym w Tallinie w Estonii. Termin obowiązywania umowy został wskazany na czas określony od dnia 1 listopada 2017 r. lub 1 stycznia 2018 r. (w zależności od terminu przekazania lokali do rozpoczęcia prac adaptacyjnych) do 31 grudnia 2024 r. Szacowana wartość umowy wyniesie pomiędzy 20 a 31 mln Euro.

W dniu 26 kwietnia 2017 r. został podpisany aneks do umowy kredytowej jednostki zależnej „Baltona” Shipchangers Sp. z o.o przedłużający termin spłaty kredytu do 30 kwietnia 2018 r. oraz zwiększający dostępną linię kredytową z 1,5 mln do 2 mln zł.

Grupa Kapitałowa Przedsiębiorstwo Handlu Zagranicznego „Baltona” S.A.

Powyższe skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w dniu 29 kwietnia 2017 roku i zatwierdzone do publikacji przez Zarząd Spółki Przedsiębiorstwo Handlu Zagranicznego „Baltona” S.A. tego samego dnia.

Piotr Kazimierski
Prezes Zarządu

Karolina Szuba
Członek Zarządu

Michał Kacprzak
Członek Zarządu, Główny Księgowy
Osoba odpowiedzialna za prowadzenie
ksiąg rachunkowych